

Specifičnost računovodstva neprofitnih organizacija na primjeru "Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva"

Pejić, Iva

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:314796>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-12**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE U PULI
FAKULTET EKONOMIJE I TURIZMA
DR. MIJO MIRKOVIĆ

IVA PEJIĆ

SPECIFIČNOST RAČUNOVODSTVA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA
NA PRIMJERU ZAKLADE ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJA
CIVILNOG DRUŠTVA

DIPLOMSKI RAD

PULA, 2021.

SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE U PULI
FAKULTET EKONOMIJE I TURIZMA
DR. MIJO MIRKOVIĆ

IVA PEJIĆ

SPECIFIČNOST RAČUNOVODSTVA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA
NA PRIMJERU ZAKLADE ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJA
CIVILNOG DRUŠTVA

DIPLOMSKI RAD

JMBAG: 0303067703

STUDIJSKI SMJER: FINANCIJSKI MENADŽMENT

PREDMET: RAČUNOVODSTVO PRORAČUNSKIH I NEPROFITNIH
ORGANIZACIJA

ZNANSTVENO PODRUČJE: DRUŠTVE

ZNANSTVENO POLJE: EKONOMIJA

ZNANSTVENA GRANA: RAČUNOVODSTVO

MENTOR: IZV. PROF. DR. SC. KSENIJA ČERNE

PULA, SVIBANJ 2021.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. CILJEVI RADA	1
1.2. METODE ISTRAŽIVANJA	2
1.3. SADRŽAJ RADA	2
2. DEFINICIJA, OBILJEŽJA I VRSTE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	4
2.1. DEFINICIJA NEPROFITNE ORGANIZACIJE	4
2.2. OBILJEŽJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA I RAZLIKE U ODNOSU NA PROFITNE ORGANIZACIJE	5
2.3. VRSTE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	7
3. ZAKONSKI OKVIR POSLOVANJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	11
3.1. NOVI ZAKONSKI OKVIR POSLOVANJA NEPRFITNIH ORGANIZACIJA ...	11
3.2. OBVEZNICI PRIMJENE	13
3.3. REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	13
3.3.1. SADRŽAJ REGISTRA	15
3.3.2. UPIS U REGISTAR	15
4. RAČUNOVODSTVO NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	18
4.1. ZAKONSKI OKVIR RAČUNOVODSTVA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA ..	18
4.2. RAČUNOVODSTVENI POSLOVI	19
4.3. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	21
4.4. JEDNOSTAVNO KNJIGOVODSTVO	23
4.4.1. UVJETI ZA VOĐENJE JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA	24
4.4.2. PRIMJENA NOVČANOG RAČUNOVODSTVENOG NAČELA	25
4.4.3. POSLOVNE KNJIGE JEDNOSTAVNOG RAČUNOVODSTVA	25
4.5. DVOJNO KNJIGOVODSTVO	27
4.6. POPIS IMOVINE I OBVEZA	28
5. SADRŽAJ I PRIMJENA RAČUNOVODSTVENOG PLANA	30
5.1. RAZRED 0 – NEFINANCIJSKA IMOVINA	30
5.2. RAZRED 1 – FINANCIJSKA IMOVINA	31
5.3. RAZRED 2 – OBVEZE	32
5.4. RAZRED 3 – PRIHODI	32
5.5. RAZRED 4 – RASHODI	33
5.6. RAZRED 5 – VLASTITI IZVORI	35

5.7. RAZRED 6 – IZVANBILANČNI ZAPISI	35
6. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	37
6.1. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE U SUSTAVU JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA.....	37
6.2. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE U SUSTAVU DVOJNOG KNJIGOVODSTVA.....	39
6.2.1. BILANCA.....	39
6.2.2. IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA	40
6.2.3. BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE.....	41
6.3. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE KOD STATUSNIH PROMJENA	41
6.4. IZJAVA O NEAKTIVNOSTI.....	42
7. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA – PRIMJER ZAKLADE ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJA CIVILNOG DRUŠTVA.....	45
7.1. O ZAKLADI.....	45
7.2. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE ZAKLADE ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJA CIVILNOG DRUŠTVA.....	47
7.2.1. BILANCA ZAKLADE ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJA CIVILNOG DRUŠTVA.....	48
7.2.2. IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA ZAKLADE	53
8. ZAKLJUČAK.....	58
SAŽETAK.....	61
SUMMARY.....	62
LITERATURA.....	63
POPIS SLIKA	66
POPIS TABLICA	67
POPIS GRAFIKONA.....	68
POPIS PRILOGA	69

1. UVOD

Tema rada je „Specifičnost računovodstva neprofitnih organizacija na primjeru Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva“.

U radu su razmatrane sljedeće hipoteze:

H1: Računovodstvo neprofitnih organizacija po mnogočemu se razlikuje od računovodstva profitnih organizacija.

H2: Važna razlika između neprofitnih i profitnih organizacija je u sustavu njihova financiranja, alokaciji financijskih sredstava, te općenito financijskom izvještavanju i računovodstvenom tretmanu.

H3: Neprofitne organizacije koje podliježu dvojnomo knjigovodstvu imaju složeniji računovodstveni tretman, a u praksi češće posluju u većem obujmu od onih koje podliježu jednostavnom knjigovodstvu.

H4: Zakonodavni okvir Hrvatske i promjene koje su usvojene u računovodstvenom tretmanu neprofitnih organizacija tijekom proteklih nekoliko godina pojednostavile su proces nadzora i kontrole nad njihovim poslovanjem.

1.1. CILJEVI RADA

Cilj rada je istražiti specifična računovodstvena obilježja neprofitnih organizacija te računovodstveni tretman kojem podliježu. Od ostalih ciljeva izdvajaju se:

- Iskazivanje specifičnih obilježja neprofitnih organizacija i razlikovanje u odnosu na profitne organizacije;
- Evidentiranje i razumijevanje zakonskih odredbi u svezi poslovanja i računovodstvenog tretmana, posebice financijskog izvještavanja na primjeru neprofitnih organizacija;
- Prikaz sadržajnosti i primjene računovodstvenog plana neprofitnih organizacija.

Svrha rada je analizirati primjer neprofitne organizacije i njezina računovodstvenog tretmana. U tu svrhu koriste se podaci o Zakladi za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva.

1.2. METODE ISTRAŽIVANJA

Pri istraživanju su korištene sljedeće metode:

- Metoda analize i sinteze podataka;
- Metoda indukcije;
- Metoda dedukcije;
- Komparativna metoda;
- Statistička metoda;
- Metoda apstrakcije;
- Studija slučaja;
- Metoda deskripcije.

1.3. SADRŽAJ RADA

Rad ima osam poglavlja. Prvo poglavlje je uvod i podijeljeno je na tri cjeline. Prva cjelina su ciljevi rada, druga metode istraživanja te slijedi struktura rada.

U drugom poglavlju analiziraju se značenje neprofitnih organizacija, njihova obilježja, vrste neprofitnih organizacija te razlike između neprofitnih i profitnih organizacija. Navedenim redoslijedom poglavlje je i strukturirano.

Treće poglavlje istražuje zakonodavni okvir poslovanja neprofitnih organizacija. Ono je sačinjeno od potpoglavlja koja predstavljaju novi zakonski okvir poslovanja neprofitnih organizacija, obveznike primjene i registar neprofitnih organizacija.

Četvrto poglavlje rada odnosi se na računovodstvo neprofitnih organizacija. U njemu se istražuju zakonski računovodstveni okvir neprofitnih organizacija, računovodstveni poslovi, računovodstvena načela, jednostavno i dvojno knjigovodstvo te popis imovine i obveza.

Peto poglavlje odnosi se na sadržaj i primjenu računovodstvenog plana. Zasebno se u svakome dijelu istražuje svaki računovodstveni razred.

Šesto poglavlje istražuje financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija. Analizira se zasebno financijsko izvještavanje u sustavu jednostavnog te dvojnog knjigovodstva, kao i financijsko izvještavanje kod statusnih promjena.

Sedmo poglavlje je studija slučaja. U njemu se analizira financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija na primjeru Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva.

U zaključku se prikazuju sveukupni zaključci autorice doneseni na temelju izrade diplomskog rada.

Naposljetku, u osvrtu na hipoteze se hipoteze prikazane u uvodu dokazuju.

2. DEFINICIJA, OBILJEŽJA I VRSTE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

U ovome poglavlju definira se značenje neprofitne organizacije. Također, izdvajaju se temeljna obilježja ovih organizacije, daje se njihova klasifikacija te se navode razlike u odnosu na profitne organizacije.

2.1. DEFINICIJA NEPROFITNE ORGANIZACIJE

Kao što i naziv ovih organizacija asocira, neprofitne organizacije su organizacije koje u svojem djelovanju nisu usmjerene na stjecanje ili stvaranje profita, za razliku od onih profitnih. Neprofitne organizacije postoje zbog nekih drugih ciljeva, bilo društvenih, kulturnih, ekoloških ili nekih drugih, a ne onih ekonomskih.

Dimitrović (2014.) navodi kako su to organizacije koje se ne osnivaju radi ostvarivanja profita nego radi zadovoljenja različitih općih, društvenih i humanitarnih potreba (Dimitrović i dr., 2014: 10). S razvojem društava i ekonomije proširuju se motivi i svrhe osnivanja ovih organizacija pa je danas moguće govoriti o njihovom sve većem broju i vrlo razvijenom aspektu djelovanja.

Neprofitna organizacija je pravna osoba koja se osniva i djeluje zbog ostvarivanja nekog javnog, općeg ili zajedničkog interesa pojedinaca, grupe građana ili šire zajednice, a u njezinu djelovanju nije naglašeno ostvarivanje profita niti djelovanje na tržišnoj osnovi (Cinotti, 2015). Najčešće su to dobrotvorne ili uslužne organizacije, a mogu se osnovati i organizirati i na temelju raznih drugih oblika i vlasništva. Ponekad su to zaklade, udruge i zadruga, a česti primjeri u praksi su i razne volonterske organizacije.

Neprofitna organizacija može biti slabo organizirana grupa, kao što su na primjer sindikati, ili može biti složene strukture kao što su primjerice sveučilišta, bolnice, tvrtke za proizvodnju dokumentarnog filma ili izdavača obrazovnih knjiga (Companies INC, 2019). To su institucije koje nisu ni državne ni poslovne, već imaju specifičan status. Vođene su vlastitom misijom koja se odnosi na unapređenje opće kvalitete života, to

jest zasebnih područja. One služe društvu kao zajednici, specifičnim skupinama u društvu ili nekim područjima (Perić, Jeger, 2016).

2.2. OBILJEŽJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA I RAZLIKE U ODNOSU NA PROFITNE ORGANIZACIJE

Brojne su karakteristike ili obilježja ovih organizacija. Na osnovi tih obilježja definira se specifični tretman ovih organizacija, između ostaloga i računovodstveni te porezni. Neprofitne organizacije prvenstveno se temelje na (Perić, Jeger, 2016):

- Slobodi udruživanja;
- Neprofitnom karakteru;
- Društvenoj usmjerenosti;
- Visokoj ovisnosti o participaciji dionika;
- Značaju suradnje članova;
- Financijskoj ovisnosti;
- Transparentnosti i dosljednosti alokacije resursa.

U njihovu djelovanju vrlo su značajni povjerenje dionika, ugled organizacije i postignuti rezultati. Temeljno obilježje ovih organizacija je njihov cilj, koji je suprotan ekonomskoj tendenciji stvaranja profita za vlasnike. Menadžment neprofitnih organizacija donosi odluke o postizanju optimalnih rezultata korištenjem vrlo ograničenih resursa. Ovo se obilježje uvijek zasebno navodi, s obzirom da je to i temeljna razlika neprofitnih i profitnih organizacija.

Konačni rezultati djelovanja neprofitnih organizacija mjere se kroz valorizaciju performansi i napretka, odnosno pozitivnih učinaka i promjena u odnosu na početno stanje. U praksi se vrlo teško specificirati uspjeh ovih organizacija, zbog neekonomskog karaktera njihova djelovanja (Rukavina, 1994).

Obilježja ili karakteristike ovih organizacija najbolje se objašnjavaju pri njihovoj usporedbi s profitnim organizacijama. Neprofitne organizacije, za razliku od profitnih organizacija, ne raspolažu vlastitim sredstvima za rad ili su ona vrlo ograničena. Uglavnom se financiraju iz državnog proračuna, odnosno fondova, a novčana sredstva

uglavnom služe za pokrivanje osnovnih troškova. U skladu s time, vrlo je značajno njihovo transparentno poslovanje.

Iznimka u strukturi financiranja su pojedine vrste neprofitnih organizacija koje u dijelu poslovanja ostvaruju profit, to jest imaju priljev financijskih sredstava. Primjerice, to su bolnice ili klinike, vjerske organizacije, obrazovne institucije i slično. Za dio financijskih sredstava koji im se dodjeljuje iz državnog proračuna obvezne su neprofitabilno poslovati, dok za dio vlastitih prihoda imaju slobodu profitabilnog poslovanja.

Prilikom razlikovanja profitne i neprofitne organizacije ključno je razmotriti cilj poslovanja svake od njih. On može biti profit ili nešto sasvim drugo. Međutim, kod podjele na profitabilne i neprofitabilne organizacije razmatra se profit kao mjerilo uspješnosti poslovanja.

Temeljne razlike neprofitnih organizacija u odnosu na profitne su (Rukavina, 1994: 86):

- „Ne postoje mjerila uspješnosti izražena kroz kategoriju profita;
- Porezi su diferencirani;
- Postoji tendencija k uslužnim organizacijama (djelatnostima);
- U poslovnoj politici su ograničeni ciljevi;
- Ograničenost strategija poslovanja;
- Postoji ovisnost o novčanoj potpori;
- Dominiraju profesionalci;
- Metode, sustavi i razine upravljanja;
- Veća razina političkog utjecaja;
- Nemaju adekvatnu menadžersku kontrolu.“

Nepostojanje mjerila uspješnosti, kao kod profitnih organizacija, odnosi se na neprofitabilnost i teškoće u kvantificiranju rezultata ovih organizacija. Konačni uspjeh neprofitne organizacije najčešće se mjeri i ocjenjuje s pozitivnim obzirom na postignute rezultate i usporedbu s ciljevima. Međutim, treba istaknuti da se u statističkom segmentu mjerenja uspješnosti poslovanja analiziraju godišnja i polugodišnja financijska izvješća o kojima se kasnije raspravlja.

Porezna diferenciranost odnosi se na razlike u poreznim i zakonskim određenjima. Neprofitne organizacije, u usporedbi s profitnim organizacijama, podliježu drugačijem poreznom tretmanu i zakonskom kontroliranju, što se argumentirano prikazuje pri analizi vodećih zakonskih i podzakonskih akata u narednim poglavljima.

Neprofitabilnost i neproizvodnost (uglavnom) ovih organizacija ukazuje na usmjerenosti prema usluživanju i uslužnim poslovnim aktivnostima. Najčešće su ove organizacije posvećene društvenim, općekorisnim, humanim i sličnim akcijama i uslugama, koje se ne pružaju na temelju tržišnog modela, kao kod profitnih organizacija.

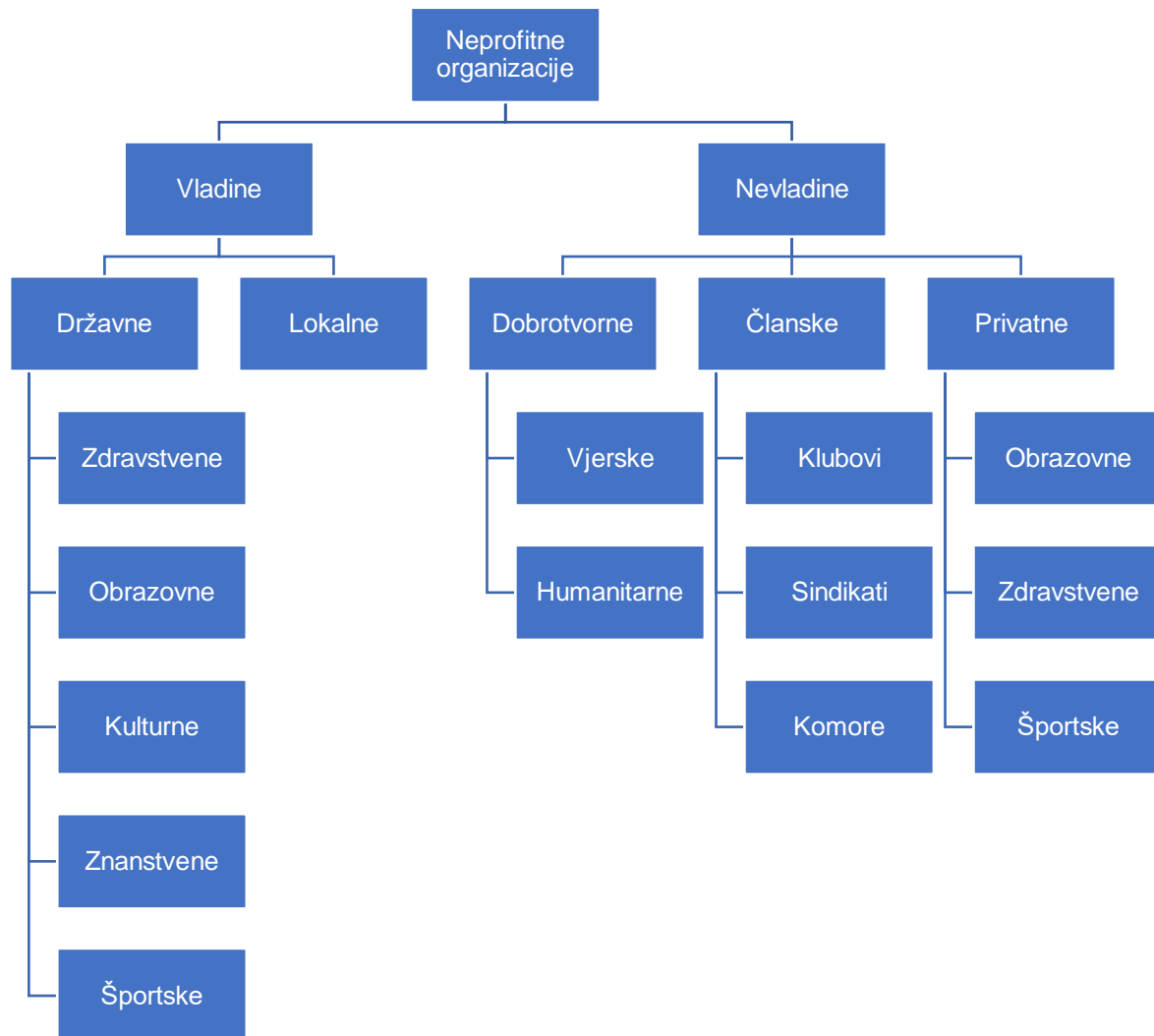
Kod ovih organizacija vrlo je značajna visoka razina profesionalnosti, održivosti i društvene odgovornosti. Osim toga, one imaju drugačije sustave upravljanja i kontrole, a bilježe i veću političku ovisnost.

2.3. VRSTE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Postoji nekoliko kategorija po kojima je moguće razlikovati pojedine skupine i vrste neprofitnih organizacija. Objekt klasifikacije neprofitnih organizacija može biti vlasništvo, područje njihova djelovanja, način financiranja ili pravno-organizacijska obilježja.

Osnovna podjela neprofitnih organizacija je na vladine i nevladine (Slika 1.).

Slika 1. Podjela neprofitnih organizacija prema vlasništvu

Izvor: Vlastita izrada autora prema: Rukavina, K. (1994.) Karakteristike neprofitnih i neprofitabilnih organizacija u odnosu na profitne i profitabilne organizacije. Ekonomski vjesnik 1 (7). Str. 86.

Državne javne, neprofitne organizacije su od javnog interesa i one su zadužene za izvršavanje i podršku poslovima općeg interesa. Njih podržavaju tijela lokalne, regionalne i nacionalne razine. To su najčešće ustanove ili udruge, a djeluju u skladu s nacionalnom (državnom) politikom. (Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, Narodne novine, NN 26/2015)

Nevladine ili nedržavne neprofitne organizacije najčešće se osnivaju kao udruge ili ustanove. Njih sačinjavaju građani i pravne osobe, a usmjerene su prema zaštiti različitih interesa i prava te se financiraju iz donacija, priloga, subvencija i sličnih izvora.

Neprofitne organizacije dijele se i s obzirom na način financiranja. Tada se razlikuju sljedeće dvije skupine (Vašiček, Vašiček, 2016):

- Neprofitne organizacije koje se financiraju putem prodaje usluga i njihovi prihodi te uspješnost izravno ovise više o broju klijenata – to su primjerice privatne bolnice, razne privatne klinike ili obrazovne institucije te slične ustanove;
- Neprofitne organizacije koje se financiraju donatorstvom i/ili potporama, kao i sličnim izvorima financiranja, te pri tome nema izravne veze između korisnika usluga neprofitnih organizacija i izvora ili visine financiranja koje im je odobreno.

Neprofitne organizacije mogu se podijeliti i prema području djelovanja pa razlikujemo privredne i neprivredne neprofitne organizacije. Međutim, u Hrvatskoj se često koristi podjela s obzirom na njihove pravno-organizacijske oblike. To su (Vašiček, Vašiček, 2016):

- Udruge;
- Zaklade;
- Ustanove;
- Fundacije;
- Političke stranke i slične vrste.

Udruge se često spominju kao najzastupljenija vrsta neprofitnih organizacija u Hrvatskoj. One predstavljaju oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih i pravnih osoba, čiji je razlog udruživanja zaštita interesa, vrijednosti ili ciljeva, bez ikakve namjere o stvaranju kapitala, što je obilježje i ostalih vrsti neprofitnih organizacija (Vašiček, Vašiček, 2016).

Zaklade se osnivaju vlastitim sredstvima. One služe namjeni ili misiji osnivanja zaklade, djelovanje se odvija kroz razne programe, a danas sve češće i svojevrsne projekte u raznim područjima njihova interesa. Slijede fundacije, koje su po

mногоčemu slične zakladama, ali njihova imovina usmjerava se prema određenoj potrebi u nekom trenutku. Osnovni cilj njihova postojanja i djelovanja je realizacija općekorisne i/ili dobrotvorne društvene svrhe (Vašiček, Vašiček, 2016).

Ustanove se smatraju osnovnim pravnim subjektima, koji obavljaju djelatnost koja ne uključuje ostvarenje dobiti. Osim njih, postoje i razne političke stranke, komore, sindikati, vjerske zajednice i druge neprofitne organizacije.

3. ZAKONSKI OKVIR POSLOVANJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Ovo poglavlje usmjereno je analizi novog zakonskog okvira poslovanja neprofitnih organizacija. Zasebno istražuje obveznike njegove primjene i registar neprofitnih organizacija.

3.1. NOVI ZAKONSKI OKVIR POSLOVANJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Od 01. siječnja 2015. godine u Republici Hrvatskoj primjenjuje se novi Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, NN 121/2014). Njime se uređuje, kako je i iskazano, poslovanje i financijsko izvještavanje o poslovanju ovih dionika.

Posebna područja interesa neprofitnih organizacija mogu se predočiti na način koji slijedi (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine, NN 121/2014, Čl.1.):

- Načelo sustava financijskog poslovanja;
- Izrada i izvršavanje financijskih planova;
- Izvještavanje o potrošnji proračunskih sredstava;
- Računovodstvena načela i poslovi;
- Poslovne knjige i knjigovodstvene isprave;
- Popis imovine i obveza;
- Načela iskazivanja imovine;
- Obveze;
- Vlastiti izvori financiranja te priznavanje prihoda, rashoda, primitaka i izdataka;
- Financijsko izvještavanje;
- Revizija financijskih izvještava;
- Javna objava financijskih izvještaja;
- Nadzor nad poslovanjem;
- Računovodstveni tretman i ostala područja.

U drugome dijelu Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija određuje se sustav financijskog poslovanja. Temeljna načela na kojima treba egzistirati poslovanje ovih dionika su dobro financijsko poslovanje i kontrola, javnost i transparentnost. Ona ukazuju na obvezu neprofitnih organizacija da, za vrijeme poslovanja, sredstva koriste razumno, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Osnovna tendencija je usmjerenost prema svrsi poslovanja i ciljevima. Načela javnosti i transparentnosti odnose se na financijsko izvještavanje o cjelokupnom poslovanju.

Samostalna procjena učinkovitosti i djelotvornosti poslovanja te financiranja provodi se od strane onih neprofitnih organizacija koje su obveznice dvojnog knjigovodstva. Zakon navodi kako se to provodi na temelju cjelokupne interne kontrole, koja uključuje (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine, NN 121/2014):

- Kontrolno okruženje;
- Upravljanje rizicima;
- Kontrolne aktivnosti;
- Informacije;
- Komunikacija;
- Praćenje sustava;
- Procjena uspješnosti realizacije ciljeva, odnosno usklađenost ostvarenoga s planiranim.

Ove organizacije obvezne su objavljivati javno godišnji plan djelovanja, kao i financijski plan koji specificira prihode i rashode, zaduživanje i otplatu te obrazloženja svih stavki. On se usvaja i donosi od strane najvišeg tijela unutar njezine organizacijske strukture.

Izmijenjeni zakonski okvir uređuje i obvezu izvještaja o korištenju, alokaciji ili potrošnji financijskih sredstava. Izvještaj se podnosi godišnje nadležnim tijelima javne vlasti, a podliježe mogućim kontrolama i reviziji.

Zakonski okviru zadire i u pitanja računovodstvenih obveza i tretmana ovih dionika. On definira isprave ili dokumentaciju koju su neprofitne organizacije obvezne voditi,

sastavljati. Osim toga, uređuju se računovodstvena načela, postupci računovodstvenog evidentiranja poslovnih i ostalih događaja. Posebna pažnja posvećena je popisu imovine, iskazivanju imovine te načinu priznavanja prihoda i rashoda, primitaka i izdataka. Osim toga, specificira se i financijsko izvještavanje. Svako od ovih područja detaljnije se analizira u narednim poglavljima rada.

3.2. OBVEZNICI PRIMJENE

Zakonski okvir, koji se prethodno predočen kroz Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija odnosi se na sve domaće i inozemne udruge, saveze udruga, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikate, udruge poslodavaca te ostale. Time se iskazuje da su obveznici primjene spomenutog Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija sve pravne osobe koje imaju status neprofitne organizacije i podliježu takvome tretmanu u Republici Hrvatskoj.

Odredbe koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija primjenjuju se na sve političke stranke, dok one koje uređuju obvezu dostave izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava, kontrole o utrošku proračunskih sredstava te financijski nadzor sredstava iz javnih izvora vrijede za vjerske zajednice.

Zakonske odredbe isključuju primjenu kod poduzetnika na koje se primjenjuju odredbe Zakona o računovodstvu, na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunske korisnike upisane u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika, a koji financijsko poslovanje i računovodstvo vode u skladu sa Zakonom o proračunu. Također, ovom zakonskom okviru ne podliježu ni ustanove kojima su osnivači fizičke osobe i druge pravne osobe koje su, sukladno propisima koji uređuju poreze, obveznici utvrđivanja i plaćanja poreza na dobit za svoju ukupnu djelatnost (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine, NN 121/2014).

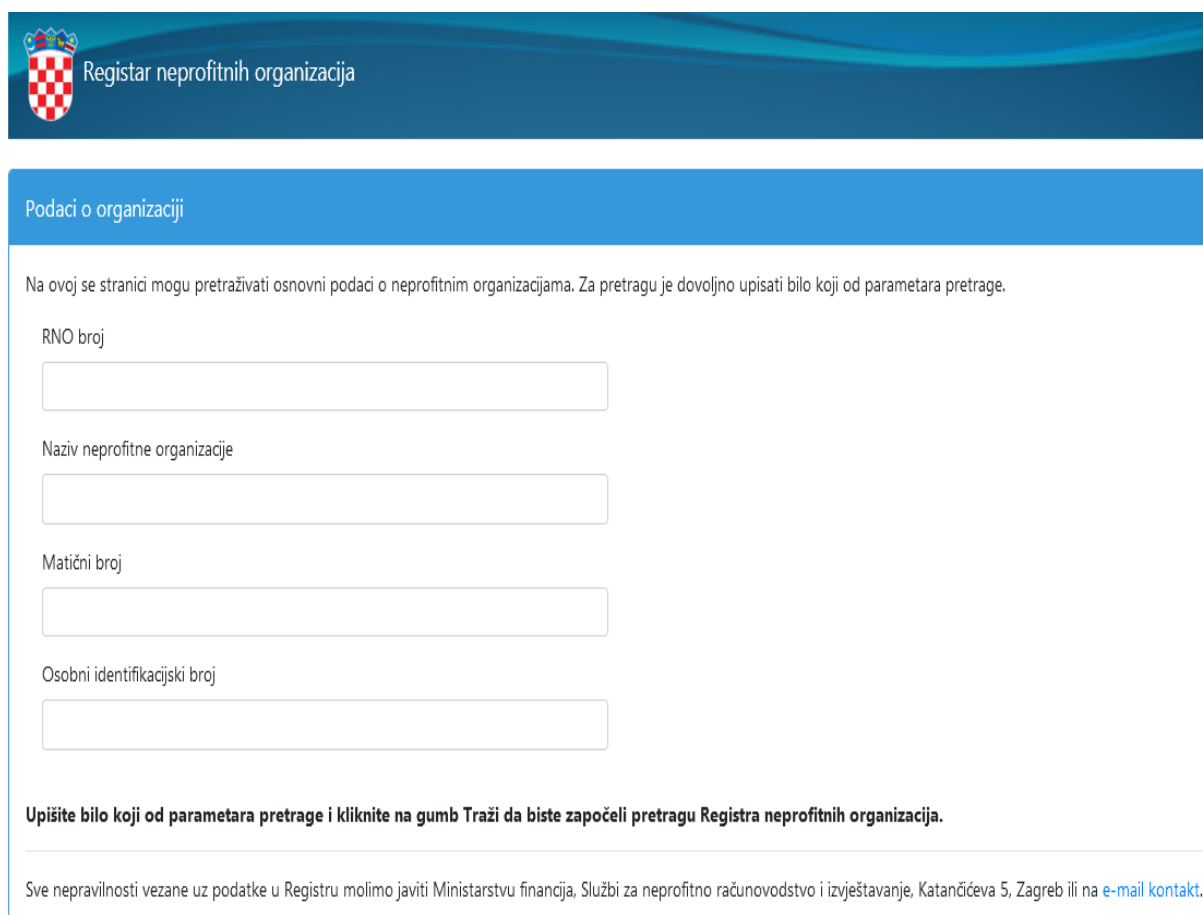
3.3. REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Registar neprofitnih organizacija je sveobuhvatna baza podataka koja sadrži sve informacije, javno dostupne, o registriranim neprofitnim organizacijama s područja

Republike Hrvatske. Obveza neprofitnih organizacija u Hrvatskoj je, temeljem Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, NN 7/2009), upisati se u Registar neprofitnih organizacija, koji ustrojava i vodi Ministarstvo financija. Razlog postojanja ovog registra, osim statističke prirode, je prilagodba novom načinu organiziranja računovodstva neprofitnih organizacija te jednostavnije praćenje (Vlada Republike Hrvatske, Ured za udruge, 2021).

U nadležnosti je Ministarstva financija, a vodi se u elektroničkom obliku. Ovaj registar javno je dostupan putem službene mrežne stranice (Slika 2.).

Slika 2. Registar neprofitnih organizacija

The image shows the search interface of the Register of Non-Profit Organizations. At the top left is the Croatian coat of arms and the text 'Registar neprofitnih organizacija'. Below this is a blue header with the text 'Podaci o organizaciji'. The main content area contains a search instruction: 'Na ovoj se stranici mogu pretraživati osnovni podaci o neprofitnim organizacijama. Za pretragu je dovoljno upisati bilo koji od parametara pretrage.' There are four input fields: 'RNO broj', 'Naziv neprofitne organizacije', 'Matični broj', and 'Osobni identifikacijski broj'. Below the fields is a button labeled 'Traži' and a note: 'Upišite bilo koji od parametara pretrage i kliknite na gumb Traži da biste započeli pretragu Registra neprofitnih organizacija.' At the bottom, there is a footer note: 'Sve nepravilnosti vezane uz podatke u Registru molimo javiti Ministarstvu financija, Službi za neprofitno računovodstvo i izvještavanje, Katančićeva 5, Zagreb ili na e-mail kontakt.'

Izvor: *Ministarstvo financija (2021.) Registar neprofitnih organizacija.*
<https://banovac.mfin.hr/rnoprt/> (12. svibnja 2021.).

Registar neprofitnih organizacije je zapravo središnji nacionalni izvor podataka o ovim dionicima, koji služi utvrđivanju i praćenju obveza sastavljanja i podnošenja financijskih

izvještaja, te utvrđivanja financijskog položaja i poslovanja uz razradu namjenskog korištenja sredstva proračuna. Pregled sadržajnosti razrađuje se u nastavku.

3.3.1. SADRŽAJ REGISTRA

Osim osnovnih podataka o neprofitnim organizacijama, a misli se na naziv, sjedište, matični i OIB broj, ovaj registar sadrži čitav niz ostalih podataka o organizacijama, njihovu radu i poslovanju. Registar se pretražuje putem samo jednog osobnog podatka organizacije, primjerice naziva ili OIB-a. Nakon pronalaska organizacije u bazi podataka prikazuju se redom podaci o organizaciji, kontakt osoba, datum upisa i datum posljednje promjene, a moguće je pregledati i poveznicu na izvještaje o financijskom poslovanju.

Registar neprofitnih organizacija strukturiran je na sljedeći način (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- Bilanca;
- G-PR-IZ-NPF;
- Izjave o neaktivnosti;
- Opis G-PR-IZ-NPF;
- Organizacije;
- PR-RAS.

Treba istaknuti kako je moguće pregledati izvješća neprofitnih organizacije od dana upisa, to jest registriranja u Registar. U pregledniku se odabire godina za koju se želi provjeriti financijsko izvješće. Ovisno o tome da li je organizacija obveznik jednostavnog ili dvojnog knjigovodstva, prikazuju se financijska izvješća koja je u tim slučajevima važno priložiti na godišnjoj razini.

3.3.2. UPIS U REGISTAR

Upis u registar neprofitnih organizacija je dobrovoljan, a podnosi se od strane najvišeg tijela neprofitne organizacije. Zahtjevu za upis važno je priložiti svu zakonski propisanu

dokumentaciju te ispuniti uvjete upisa, koji se odnose na vrijednost imovine i prihoda, o čemu je bilo riječi.

Dokumentacija koja je potrebna za upis u Registar odnosi se na (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Narodne novine, NN 31/2015.):

- Zapisnik o radu i odlukama osnivačke skupštine;
- Odluku skupštine o pokretanju postupka za upis u Registar udruga, ako ONA nije donesena na osnivačkoj skupštini;
- Statut;
- Popis osnivača;
- Popis osobnih imena osoba koje su ovlaštene za zastupanje, uz naznaku likvidatora;
- Izvod iz sudskog ili nekog drugog registra za stranu pravnu osobu osnivača udruge;
- Presliku osobne iskaznice ili putovnice za osnivače, likvidatora i osobe ovlaštene na zastupanje;
- Suglasnost ili odobrenje nadležnog tijela za obavljanje određene djelatnosti, kada je to propisano posebnim zakonom, kao temelji uvjet za upis neprofitne organizacije;
- Ovjerenu suglasnost zakonskog zastupnika;
- Ime neprofitne organizacije, uz prethodnu provjeru mogućnosti korištenja imena ili naziva i ovjerenu izjavu fizičke osobe čiji se dio ili čitavo ime koristi u ove svrhe;
- Upravna pristojba u iznosu od 35,00 kn državnih biljega.

Sve neprofitne organizacije podliježu obvezi upisa, a on se obavlja najkasnije 60 dana od dana upisa u matični registar. Prijava se dostavlja samo jednom, prilikom njihova upisa, a to je uvjet za ostvarenje prava na dobivanje sredstava iz državnog proračuna, kao i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora.

U slučaju eventualnih promjena podataka, svaka neprofitna organizacija dužna je o tome izvijestiti Ministarstvo financija. Promjena se prijavljuje putem izjave, najkasnije 7 dana od upisa promjene u matični registar. Ukoliko se promjene ne evidentiraju u matičnom registru, rok podnošenja izjave o promjeni je 30 radnih dana od nastanka promjene (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Narodne novine, NN 31/2015.).

Ukoliko neprofitna organizacija prestane s radom, briše se iz matičnog registra, a naposljetku i registra neprofitnih organizacija. Kao i kod promjena podataka, važno je priložiti izjavu Ministarstvu financija i to najkasnije 30 dana od dana nastanka promjene (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Narodne novine, NN 31/2015.).

4. RAČUNOVODSTVO NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

U ovome poglavlju istražuje se računovodstvo neprofitnih organizacija. Predmet istraživanja su zakonodavni okvir, računovodstveni poslovi i načela, jednostavno i dvojno knjigovodstvo te popis imovine i obveza.

4.1. ZAKONSKI OKVIR RAČUNOVODSTVA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Polazi se od uvjerenja kako je zakonski okvir računovodstva neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj sažet, jasan i dosljedan. O krovnom zakonu koji uređuje računovodstveni aspekt i pitanja financijskog poslovanja ovih organizacija već je bilo riječi u poglavljima koja su prethodila ovome. Vodeći značaj Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, NN 121/2014) proizlazi iz činjenice da on predstavlja sveobuhvatni okvir kojim se regulira područje neprofitnih organizacija te koji služi kontroli potrošnje novca iz državnog proračuna, odnosno javnog proračuna.

Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija također se uređuju sva obveza, ali i prava neprofitnih organizacija. Ovaj Zakon navodi načine i razdoblja u kojima se izvještava o poslovanju ovih organizacija, o njihovim financijskim planovima i nadzoru nad potrošnjom financijskih sredstava koja su im odobrena i stavljena na raspolaganje.

Iz njegove sadržajnosti koja je spomenuta pri analizi ovoga Zakona vidljivo je da on na cjeloviti način uređuje sustav poslovanja, financijskog angažmana, računovodstva i svih segmenata nadzora na primjeru ovih dionika. Temeljem ovoga Zakona izglasana su i dva pravilnika, koja čine zakonski okvir računovodstva neprofitnih organizacija. To su (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Narodne novine, NN 31/2015; Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu;

- Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, NN 1/2015) akt je kojim se definiraju raspored, sadržaj i primjena računa u računskom planu, kao i način vođenja jednostavnog knjigovodstva te primjena novčanog računovodstvenog načela, minimalni sadržaj poslovnih knjiga jednostavnog knjigovodstva te stope amortizacije. Njegovim odredbama podliježu sve neprofitne organizacije koje su određene krovnim Zakonom, kao i utvrđene Registrom neprofitnih organizacija.

Prema Pravilniku o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, NN 1/2015) utvrđeno je da računski plan čine razredi, skupine, podskupine i odjeljci. Ukupno je sedam razreda te se pojediniosti u okviru svakoga utvrđuju ovim Pravilnikom (Prilog 1.).

Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine, NN 31/2015) propisuju se oblik i sadržaj financijskih izvještaja i izjave o neaktivnosti, razdoblja za koja se financijski izvještaji sastavljaju te obveza i rokovi njihovog podnošenja. Osim toga, on uređuje minimalni sadržaj i rokove dostave izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava te način vođenja, upis, brisanje i promjena podataka u Registru neprofitnih organizacija. Njegovim odredbama podliježu također sve neprofitne organizacije utvrđene Zakonom i upisane u Registar neprofitnih organizacija.

4.2. RAČUNOVODSTVENI POSLOVI

Računovodstveni poslovi uglavnom se odnose na (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu, Narodne novine, NN 1/2015):

- Prikupljanje i obradu podataka na temelju knjigovodstvenih isprava;
- Pripremu i vođenje poslovnih knjiga;
- Pripremu i sastavljanje financijskih izvještaja;

- Prikupljanje i obrada financijskih podataka za statističke, porezne i ostale potrebe.

Kako bi se osigurala mogućnost provjere, to jest nadzora i kontrole nad poštivanjem temeljnih računovodstvenih i ostalih načela i obveza, neprofitne organizacije obvezne su prikupljati podatke o svim poslovnim aktivnostima, sastavljati knjigovodstvene isprave, kao i voditi cjelovite poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje o poslovanju, najčešće za godišnja razdoblja.

Općenito, neprofitna organizacija podliježu obvezi dvojnog knjigovodstva, koje se vodi prema rasporedu računa iz računskog plana, koji se nešto kasnije specificira za ove dionike. Iznimno, moguće je odlučiti o jednostavnom knjigovodstvu, ali samo za neprofitne organizacije koje ispunjavaju sljedeće uvjete (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu, Narodne novine, NN 1/2015):

- Vrijednost ukupne imovine neprofitne organizacije na kraju svake od prethodne tri poslovne godine uzastopno je manja od 230.000,00 kuna godišnje;
- Godišnji prihod neprofitne organizacije u svakoj od prethodne tri poslovne godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna godišnje.

Neke dopune gore spomenutog Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu se odnose na predaju izvještaja o neaktivnosti nakon proteka roka u slučaju nekih izvanrednih vanjskih događaja koji se nisu mogli predvidjeti, spriječiti, otkloniti ili izbjeći.

Odluka o primjeni sustava jednostavnog ili dvojnog knjigovodstva ne može se donijeti bilo kada, već se odnosi za razdoblje i rok koji je predviđen za dostavu godišnjih financijskih izvještaja za godinu koja je protekla. Također, odluka je valjana sve dok su zadovoljeni propisani uvjeti. Međutim, svaka neprofitna organizacija, od osnivanja pa najmanje tri naredne godine, podliježe obvezi dvojnog knjigovodstva, a tek nakon toga, uz zadovoljenje uvjeta, može odlučiti o primjeni jednostavnog knjigovodstva te o tome obavijestiti resorno Ministarstvo i promjenu upirati u Registar.

Sve neprofitne organizacije obvezne su sljedećim računovodstvenim poslovima (Bajo Jakir et al., 2009):

- U svojem knjigovodstvu ili u okviru vanjskog knjigovodstva osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora;
- Unositi podatke ažurno po vremenu nastanka poslovnog događaja, a najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja, koje zakonski moraju priložiti na propisani način;
- Poslovne knjige, knjigovodstvene isprave i financijske izvještaje sastavljati na hrvatskom jeziku i izražavati u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj.

Navodi se kako se računovodstveni poslovi mogu obavljati unutar organizacije, to jest u domeni njihova računovodstva ili se povjeravaju vanjskom knjigovodstvu. U tom slučaju to je stručna pravna ili fizička osoba.

4.3. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Postupak provjere računovodstvenih akata uvijek se mora temeljiti na računovodstvenim načelima, koja se poštuju i prilikom njihova sastavljanja. U računovodstvenoj teoriji računovodstvena načela odnose se na (Spremić, 1992):

- Temeljne računovodstvene pretpostavke;
- Načela računovodstvenih politika;
- Ostala računovodstvena načela.

Ove skupine sistematizirano se prikazuju na sljedeći način, pri čemu se, osim njihova definiranja, razmatraju i pojedina načela unutar svake skupine (Tablica 1.).

Tablica 1. Računovodstvena načela

SKUPINA NAČELA	OSNOVNO O NAČELIMA	POJEDINA NAČELA
Temeljne računovodstvene pretpostavke	Osnova sastavljanja izvještaja o poslovanju i financijskih izvještaja.	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuitet poslovanja; • Vremenska neograničenost; • Dosljednost; • Konzistentnost; • Razgraničenje poslovnih događaja.
Načela računovodstvenih politika	Sastavljanje izvještaja.	<ul style="list-style-type: none"> • Opreznost; • Suština računovodstvenog događaja; • Materijalnost.
Ostala računovodstvena načela	Brojnost načela.	<ul style="list-style-type: none"> • Načelo organizacije; • Vremensko razdoblje; • Načelo izražavanja u novčanim vrijednostima; • Probnost rezultata poslovanja; • Stabilna novčana jedinica; • Objektivnost;

Izvor: Spremić, I. (1992.) Računovodstvo u suvremenim gospodarskim uvjetima. Ekonomska misao i praksa. God. 1. Br. 1. Str. 128.-130.

Računovodstvo je po sebi relativno stabilno i stalno, što ukazuje da se s vremenom u suštini ne mijenja značajnije. Točnije, temeljne odrednice računovodstva, kao što su načela, politike, standardi i slično ne podliježu mijenama, već se mijenjaju tek određene bitnosti koje se zakonom iznova utvrđuju i nadopunjuju. Prema tome, navedena opća računovodstvena načela mogu se gotovo uvijek primijeniti, neovisno o vrsti organizacije koja podliježe računovodstvenom tretmanu ili nekim drugim obilježjima te organizacije.

Na primjeru neprofitnih organizacija danas se naglašavaju dominantne uloge sljedećih načela (Zakon o financijskom izvještavanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine NN 121/2014):

- Točnost;
- Istinitost;
- Pouzdanost;
- Vjerodostojnost;
- Pojedinačna iskazivanja pozicija.

Smatra se kako su to temeljna računovodstvena načela na kojima počiva računovodstveno i financijsko poslovanje ovih dionika. Točnost i istinitost odnose se na podatke iskazane u izvještajima. Informacije u financijskom izvještaju su pouzdane kad u njima nema značajne pogreške i pristranosti. One vjerno trebaju odražavati ono čega se tiču, to jest ono što predstavljaju. Kod načela pojedinačnog iskazivanja pozicija treba istaknuti da se osigurava prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, odnosno prema razredima, podrazredima, pozicijama i odjeljcima.

4.4. JEDNOSTAVNO KNJIGOVODSTVO

Jednostavno knjigovodstvo zasniva se na tome da se svaki poslovni događaj evidentira samo jednom. U odnosu na dvojno knjigovodstvo iskazuje se neobvezna

evidentiranja na dva konta, to jest dugovno i potražno. Postoje jasni uvjeti pod kojima je moguće voditi jednostavno knjigovodstvo, a u tome je značajno objasniti i primjenu novčanog računovodstvenog načela, kao i prezentirati poslovne knjige jednostavnog računovodstva.

4.4.1. UVJETI ZA VOĐENJE JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA

Zakonodavnim okvirom Republike Hrvatske utvrđeno je da neprofitne organizacije u pravilu podliježu dvojnomo knjigovodstvom, a ono je obvezno i bezuvjetno u razdoblju od njihova osnivanja pa u trajanju od najmanje tri godine. Iznimno, ove organizacije mogu voditi i jednostavno knjigovodstvo, a uvjeti za to prikazuju se Slikom 3.

Slika 3. Uvjeti vođenja jednostavnog knjigovodstva neprofitnih organizacija

Istek razdoblja od tri godine od njihova osnivanja

Vrijednost imovine na kraju svake od prethodne tri godine manja je od 230.000,00 kuna

Godišnji prihod u svakoj od prethodne tri godine uzastopno je manji od 230.000,00 kuna godišnje

Izvor: Bičanić, J. (2019.) *Dvojno ili jednostavno knjigovodstvo?*
<https://www.teb.hr/novosti/2019/dvojno-ili-jednostavno-knjigovodstvo/> (15. svibnja 2021.).

Navedeni uvjeti, po njihovu ispunjenju, nisu indicija za obveznu primjenu jednostavnog knjigovodstva. Neprofitna organizacija, to jest njezin zastupnik samovoljno odlučuje o prelasku na jednostavno knjigovodstvo, no to je moguće osigurati jedino uz ispunjenje

propisanih uvjeta. Ukoliko do te odluke dođe, zastupnik neprofitne organizacije podnosi zahtjev i o tome izvještava Ministarstvo financija putem Obrasca RNO-P. Promjene se u tom slučaju evidentiraju u Registru neprofitnih organizacija.

Praksa jednostavnog knjigovodstva, odnosno pravo, vrijedi sve dok neprofitna organizacija zadovoljava propisane uvjete ili ne podnese ponovno zahtjev za promjenom. Specifičnosti jednostavnog knjigovodstva su evidentiranje poslovnog događaja samo jednom, obveza poštivanja novčanog računovodstvenog načela i vođenje knjiga.

4.4.2. PRIMJENA NOVČANOG RAČUNOVODSTVENOG NAČELA

Novčano računovodstveno načelo vrijedi samo za neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo, te se kod onih koje vode dvojno knjigovodstvo ne primjenjuje. Zakon o porezu na dobit (Narodne novine, NN 115/2016) propisao je da porezni obveznici imaju mogućnost obračuna poreza na dobit po novčanom načelu. Prema njemu, porez na dobit utvrđuje se i plaća samo na dio koji je prema novčanom toku realiziran (Kolacio, 2018).

Za vođenje jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela neprofitna organizacija mora kumulativno zadovoljiti prethodno navedene uvjete. Odluka se donosi u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i vrijedi dok neprofitna organizacija zadovoljava uvjete, odnosno do opoziva.

Novčano računovodstveno načelo podrazumijeva ujedno da se u poslovnim knjigama iskazuju poslovne promjene tek u trenutku kada nastanu prometi gotovog novca te prihodi i rashodi prema novčanom načelu. To ukazuje da se učinci transakcija i ostalih događaja priznaju ne kada nastanu, već kada se primi ili isplati novac i/ili novčani ekvivalent (Kolacio, 2018).

4.4.3. POSLOVNE KNJIGE JEDNOSTAVNOG RAČUNOVODSTVA

Sve su neprofitne organizacije zakonski obvezne voditi poslovne knjige i sastavljati godišnje financijske izvještaje. Vrsta financijskih izvještaja koja se podnosi u rokovima ovisi o tome da li neprofitna organizacija podliježe dvojnog ili jednostavnog knjigovodstvu. Sve specifičnosti u svezi toga uređene su Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu (Narodne novine, NN 1/2015).

Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja jednostavnog knjigovodstva podliježe obvezi vođenja sljedećih poslovnih knjiga (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- Knjigu blagajne;
- Knjigu primitaka i izdataka;
- Knjigu ulaznih računa;
- Knjigu izlaznih računa;
- Popis dugotrajne nefinancijske imovine.

Po vlastitom izboru i nakani, neprofitne organizacije mogu voditi i ostale poslovne knjige ili pomoćne evidencije, u skladu s propisima i potrebama. Knjiga blagajne odnosi se na evidenciju gotovinskih transakcija, to jest uplata i isplata. One se evidentiraju kronološki i sadrže sljedeće podatke (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- Redni broj;
- Datum;
- Broj i oznaku knjigovodstvene isprave;
- Opis poslovne promjene;
- Iznos gotovinske novčane transakcije.

Sljedeća poslovna knjiga je knjiga primitaka i izdataka, a ona se odnosi na podatke o svim gotovinskim i negotovinskim primicima i izdacima. Uključuje i obračunska plaćanja, odnosno sljedeće podatke (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- Redni broj;
- Datum /razdoblje primitka/izdatka;
- Broj i naziv knjigovodstvene isprave na temelju koje se unosi podatak;
- Opis poslovne promjene;

- Iznos primitka;
- Iznos izdatka.

Knjiga ulaznih računa evidentira sve ulazne račune i to na način da sadrži redni broj fakture, osnovne podatke o primljenom računu (broj računa, datum računa, podatke o dobavljaču) te ukupan iznos računa s iskazanim PDV-om. Na jednaki način vodi se i knjiga izlaznih računa.

Posljednja poslovna knjiga koja se obvezno vodi na primjeru neprofitnih organizacija koje podliježu jednostavnom knjigovodstvu je popis dugotrajne nefinancijske imovine. On sadrži sljedeće podatke (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- Redni broj;
- Vrstu dugotrajne imovine s osnovnim identifikacijskim obilježjem;
- Datum i broj dokumenta po kojem je imovina nabavljena;
- Nabavnu vrijednost;
- Datum i opis otuđenja (prodaja, donacija, uništenja).

Sve navedene poslovne knjige moraju sadržavati opće podatke o organizaciji, a misli se na naziv, adresu, OIB, RNO broj i šifru djelatnosti. Poslovne knjige podnose se jednom godišnje, odnosno na kraju poslovne godine, osim popisa dugotrajne nefinancijske imovine.

4.5. DVOJNO KNJIGOVODSTVO

Dvojno knjigovodstvo često se prezentira kao temelj suvremenog računovodstva. To je cjelovit i zaokružen sustav koji se zasniva na dokumentaciji i evidentiranju već nastalih poslovnih promjena. Ovom metodom knjiženja svaki poslovni događaj knjiži se dvostruko, odnosno na dugovnoj i potražnoj strani. Time se svaka poslovna promjena koja podliježe evidentiranju iskazuje, knjiži na dva konta. Jedan konto iskazuje dugovnu stranu, a drugi potražnu po pravilu „onaj koji daje potražuje, a onaj koji uzima duguje“. Na ovaj se način prate kretanje imovine, obveza i kapitala, te njihova ravnoteža (Volarević, Varović, 2013).

Zakonom o računovodstvu (Narodne novine, NN 47/2020) iskazuje se da su poslovne knjige koje se vode u okviru načela dvojnog knjigovodstva dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je poslovna knjiga koja kronološki evidentira poslovne promjene nastale u nekom razdoblju.

Glavna knjiga je sljedeća poslovna knjiga koju moraju voditi neprofitne organizacije po načelu dvojnog knjigovodstva. To je sustavna, kronološka evidencija, koja se sastoji od osnovnih računa koji evidentiraju cjelokupno poslovanje organizacije. Na računima glavne knjige prikazuju se stanja i promjene svakog zasebnog dijela imovine, kapitala, obveza, prihoda, rashod i rezultata poslovanja (Skenderović et al., 2016).

Na popisu obveznih poslovnih knjiga su i pomoćne poslovne knjige kojima se evidentiraju analitički podatci osnovnih sintetičkih konta glavne knjige. Oni se dijele na analitička knjigovodstva (Skenderović et al., 2016)

4.6. POPIS IMOVINE I OBVEZA

Svaka neprofitna organizacija u Hrvatskoj, neovisno o tome vodi li dvojno ili jednostavno knjigovodstvo, obvezna je popisati svu imovinu i obveze sa zadnjim danom poslovne (kalendarske) godine. Izuzetak je jedino popis knjiga, kod neprofitnih organizacija koje obavljaju knjižničnu djelatnost, a on se može podnijeti svake 3 godine.

Glavni cilj popisa imovine i obveza je uskladba stvarnog stanja imovine i obveza sa stanjem evidentiranim popisom i stanjem u poslovnim knjigama i evidencijama. Obvezno je popisati sljedeću imovinu i obveze (Vranar, 2021):

- Materijalnu imovinu – prirodna bogatstva;
- Nematerijalnu imovinu (patente, koncesije, licence, osnivačke izdatke, izdatke za razvoj, ostala prava itd.);
- Proizvedenu dugotrajnu imovinu (građevinske objekte, postrojenja i opremu, prijevozna sredstva, knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti, višegodišnje nasade i osnovno stado, nematerijalnu proizvedenu dugotrajnu imovinu);
- Plemenite metale i ostale pohranjene vrijednosti;

- Sitan inventar (zalihe sitnog inventara, sitan inventar u uporabi);
- Nefinancijsku imovinu u pripremi;
- Proizvedenu kratkotrajnu imovinu (zalihe za obavljanje djelatnosti, proizvodnju i proizvode, robu za daljnju prodaju);
- Novac u banci i blagajni (novac u banci, izdvojena novčana sredstva, novac u blagajni, vrijednosnice u blagajni);
- Depozite, jamčevne pologe, potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo;
- Dane zajmove;
- Vrijednosne papire;
- Dionice i udjele u glavnici;
- Potraživanja za prihode (potraživanja od kupaca, potraživanja za članarine i članske doprinose, potraživanja za prihode po posebnim propisima, potraživanja za prihode od imovine, ostala nespomenuta potraživanja);
- Obveze (obveze za radnike, obveze za materijalne rashode, obveze za financijske rashode, obveze za prikupljena sredstva pomoći, obveze za kazne i naknade štete, ostale obveze);
- Obveze za vrijednosne papire;
- Obveze za kredite i zajmove;
- Tuđu imovinu i ostalo.

Datum popisa, rok objave i rok podnošenja izvještaja definira se od strane zakonskog zastupnika neprofitne organizacije, a sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata. Podnošenje popisne liste moraju sadržavati podatke o popisnom ili stvarnom i knjigovodstvenom stanju imovine i obveza (predmeta popisa), u naturalnim i vrijednosnim izrazima. Po završetku popisa, povjerenstvo sastavlja izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predaje zakonskom zastupniku (Vranar, 2021).

5. SADRŽAJ I PRIMJENA RAČUNOVODSTVENOG PLANA

Neprofitne organizacije koje podliježu vođenju dvojnog knjigovodstva koriste računovodstveni ili kontni plan, koji sadrži sedam razreda. On utvrđuje pojedine račune, koji predstavljaju spomenute razrede, a svaki od njih ima nekoliko skupina, podskupina i odjeljaka. Razlika neprofitnog računovodstvenog plana i računovodstvenog plana profitnog sektora je veći broj razreda na primjeru računovodstvenog plana profitnog sektora, koji ima ukupno 10 razreda.

5.1. RAZRED 0 – NEFINANCIJSKA IMOVINA

U razredu 0 evidentira se nefinancijska imovina. Ona je podijeljena u sljedeće skupine, koje predstavljaju pojedine elemente nefinancijske imovine (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- 01 – neproizvodna dugotrajna imovina;
- 02 – Proizvedena dugotrajna imovina;
- 03 – Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti;
- 04 – Sitni inventar;
- 05 – Nefinancijska imovina u pripremi;
- 06 – Proizvedena kratkotrajna imovina.

Nefinancijska imovina dijeli se na imovinu dugotrajnog i kratkotrajnog vijeka. Dugotrajna nefinancijska imovina je imovina koja se koristi duže od godine dana, a kratkotrajna kraće od tog razdoblja.

Također, nefinancijska imovina može biti materijalna i nematerijalna. Materijalna nefinancijska imovina je opipljiva i vidljiva, pa se često govori o njezinu fizičkom pojavljivanju. To su primjerice razni strojevi, zgrade i oprema. Nematerijalna nefinancijska imovina primjerice su licence, koncesije te razna prava. Ona ima vrijednost, ali se ne pojavljuje u fizičkom obliku.

Neovisno o tome da li je nefinancijska imovina materijalna ili nematerijalna, dugotrajna ili kratkotrajna, ona ima sposobnost ili svojstvo trošenja. Ono se iskazuje kao smanjenje vrijednosti imovine u nekom vremenu, a iskazuje se kao amortizacija. U poslovnim knjigama amortizacija nefinancijske imovine knjiži se po točno utvrđenim stopama amortizacije, a ona je obvezna i univerzalna za sve organizacije koje primjenjuju dvojno knjigovodstvo.

5.2. RAZRED 1 – FINACIJSKA IMOVINA

Razred 1 je financijska imovina. U smislu skupina to su (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- 11 – novac u banci i blagajni;
- 12 – depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više uplaćene poreze i ostalo;
- 13 – zajmovi;
- 14 – vrijednosni papiri;
- 15 – dionice i udjeli;
- 16 – potraživanja za prihode poslovanja;
- 19 – rashodi budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda.

Novac u banci i blagajni odnosi se na sredstva koja neprofitne organizacije imaju na računima pri financijskim institucijama, a koji je pohranjen u nacionalnoj ili inozemnoj valuti. Plaćanja mogu biti transakcijska, kartična ili gotovinska, a preporuka je izbjegavati gotovinske uplate i isplate. Također, plaćanja mogu biti i bezgotovinska, a odnose se na kompenzacije, cesije, asignacije i slične oblike „prebijanja“ duga i potraživanja (Bajo Jakir et al., 2009).

Depozit je novac koji je oročen na bankovnom računu neprofitne organizacije. Osnovna svrha mu je stjecanje prihoda od kamate na oročenje. Jamčevina predstavlja novac koji je izdvojen za osiguranje izvršavanja ili podmirenja obveza.

Zajmovi su posudbe, odnosno stavka slična kreditima. Također, mogu biti kratkoročni i dugoročni, ovisno o roku za koji su vezani. S druge strane, vrijednosni papiri su dionice, obveznice, mjenice i čekove (Bajo Jakir et al., 2009).

U skupini 16 svrstana su potraživanja za prihode poslovanja. To su u praksi potraživanja od kupaca, potraživanja za članarine, potraživanja za prihode po posebnim propisima, potraživanja za prihode od imovine i ostala potraživanja. Nasuprot prihodima, rashodi budućeg razdoblja i nedospjele naplate prihoda su unaprijed plaćeni rashodi i mogući prihodi u obračunskom razdoblju, u kojemu naplata nije dospjela (Bajo Jakir et al. 2009).

5.3. RAZRED 2 – OBVEZE

Razred 2 su obveze. U ovome razredu nalaze se sljedeće skupine (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- 24 – obveza za rashode;
- 25 – obveza za vrijednosne papire;
- 26 – obveza za kredite i zajmove;
- 29 – odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja.

Obveze organizacije odnose se na dugovanja koja nastaju za vrijeme poslovanja. one ukazuju na vrijednost sredstava koja će u budućem razdoblju predstaviti odljev novca. Tendencija je obveze što više racionalizirati, posebice u neprofitnom sektoru. Smanjenjem i racionalizacijom obveza poboljšava se konačni rezultat poslovanja.

5.4. RAZRED 3 – PRIHODI

Prihodi se razvrstavaju na sljedeće skupine (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- 31 – prihod od prodaje robe i pružanja usluga;
- 32 – prihodi od članarina i članskih doprinosa;
- 33 – prihodi po posebnim propisima;
- 34 – prihodi od imovine;

- 35 – prihodi od donacija;
- 36 – ostali prihodi;
- 37 – prihodi od povezanih neprofitnih organizacija;
- 39 – raspored prihoda.

Prihodi su razvrstani prema izvoru iz kojih potječu, odnosno osnovi na kojoj se zasnivaju. Prihodi od prodaje i pružanja usluga odnose se na sve prihode koje organizacija ovim putem ostvari.

Prihodi od članarina i članskih doprinosa su kontinuirani prihodi i prikupljaju se na točno utvrđenom vremenskom razdoblju, primjerice mjesečno, polugodišnje ili godišnje. To su prihodi koje generiraju svi članovi organizacije.

Prihodi po posebnim propisima sadržani su u skupini 33. To su prihodi koji se ostvaruju na osnovi proračuna ili sličnih izvora.

Prihodi od imovine odnose se na financijsku i nefinancijsku imovinu. To mogu biti prihodi od kamata, tečajnih razlika, dividendi, zakupa i sličnoga.

Prihodi od donacija su prihodi u vidu novca ili neke druge imovine, koje organizacija stječe od različitih dionika. Specifično je da je to u punom smislu riječi poklonjen ili dan novac, to jest ne podliježe obvezi otplate ili vraćanja.

Ostali prihodi su skupina različitih prihoda koji nisu prethodno razvrstani. To mogu biti prihodi od naknade šteta, otpis obveza ili prihodi od već otpisanih potraživanja i slično.

Skupina 37 su tekući i kapitalni prijenosi. Odnosno prihod koji organizacija ostvaruje od drugih organizacijama s kojima ima aktima utvrđene veze. Posljednja skupina je raspored prihoda. Koristi se za zaključivanje ovoga razreda na kraju obračunskog razdoblja (Bajo Jakir et al., 2009).

5.5. RAZRED 4 – RASHODI

Razred 4 razvrstava rashode ili troškove. To su (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- 41 – rashodi za radnike;
- 42 – materijalni rashodi;
- 43 – rashodi amortizacije;
- 44 – financijski rashodi;
- 45 – donacije;
- 46 – ostali rashodi;
- 47 – rashodi vezani u financiranje povezanih neprofitnih organizacija;
- 49 – raspored rashoda.

Rashodi su na sličan način klasificirani ili podijeljeni u skupine, kao i prihodi organizacija. Prvi na popisu su rashodi za radnike, a odnose se na sve rashode vezane uz obveze prema radnicima. To su plaće, naknade, bonusi i slično.

Materijalni rashodi vežu se za troškove korištenja dobara za registrirano i redovno obavljanje djelatnosti, tekuće održavanje, investicijsko održavanje i naknade troškova radnicima u vidu službenih putovanja, prijevoza i sličnoga.

Rashodi amortizacije su trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku korištenja. Rashodi se utvrđuju prema stopama amortizacije, o čemu je već bilo riječi. Obračun amortizacije počinje već s prvim danom idućeg mjeseca od kada je imovina puštena u upotrebi.

Financijski rashodi su rashode za kamate na izdane vrijednosne papire, primljeni krediti i zajmovi, usluge platnog prometa, negativne tečajne razlike, zatezne kamate i slično. Donacije su sadržane u sljedećoj skupini, a utvrđuju se na jednaki način kao i kod prihoda, no na potražnoj strani.

Ostali rashodi su sve vrste rashoda koje nisu prethodno razvrstane u skupinama. To su primjerice kazne, štete, otpisana potraživanja, rashodovana imovina i slično. U skupini 47 su rashodi vezani za financiranje povezanih neprofitnih organizacija, a u skupini 49 je raspored rashoda, koji služi za zaključivanje razreda 4 na kraju obračunskog razdoblja.

5.6. RAZRED 5 – VLASTITI IZVORI

Vlastiti izvori sačinjeni su od sljedećih skupina (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- 51 – vlastite izvore;
- 52 – rezultat poslovanja.

Rezultat poslovanja svake neprofitne organizacije utvrđuje se na jasan i transparentan način na kraju poslovne, kalendarske godine. Konačni rezultat jednak je sumi prihoda, na kontu skupine 39 i sumi rashoda na kontu skupine 49, odnosno razlici ovih skupina. Sumirani iznosi knjiže se na konto 5211, kao rezultat poslovanja, odnosno obračun prihoda i rashoda, pri čemu se utvrđuje spomenuta razlika ovih sumiranih iznosa (Bajo Jakir et al., 2009).

Kada je potražna strana na kontu 5211 veća od dugovne strane zaključuje se da je poslovanje pozitivno i uspješno. Razlika se u tom slučaju knjiži kao višak prihoda na konto 5221. Kada je dugovna strana veća, razlika se knjiži kao manjak prihoda na kontu 5222.

Svakoj organizaciji tendencija je pozitivan rezultat jer time potvrđuje uspjeh poslovanja. Kada je on negativan, to u praksi ukazuje na potrebu pronalaska izvora namirenja manjka, kako bi se nastavilo poslovanje organizacije.

5.7. RAZRED 6 – IZVANBILANČNI ZAPISI

Posljednji razred na primjeru računovodstvenog plana neprofitnih organizacija u dvojnomo knjigovodstvu su izvanbilančni zapisi. Oni imaju sljedeće dvije skupine (Pravilnik o neprofitnim organizacijama i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015):

- Skupinu aktive (61);

- Skupinu pasive (62).

Ovaj razred sadrži elemente, spomenute skupine koji nisu iskazani direktno u bilanci i koji daju širu te detaljniju sliku o poslovanje. Primjerice, to su tuđa materijalna imovina, prava i vrijednosni papiri (Pravilnik o neprofitnim organizacijama i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015).

6. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

U ovom se poglavlju zasebno analizira financijsko izvještavanje u sustavu jednostavnog knjigovodstva te financijsko izvještavanje u sustavu dvojnog knjigovodstva. Istražuje se i financijsko izvještavanje kod statusnih promjena te naposljetku i izjava o neaktivnosti.

6.1. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE U SUSTAVU JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA

Sustav jednostavnog računovodstva u radu je objašnjen kao jednostavniji način ili pristup vođenja evidencije o poslovnim događajima. U hrvatskom zakonodavstvu prekretnica pri financijskom izvještavanju u sustavu jednostavnog knjigovodstva stupila je na snagu 2015. godine. Sve do tada nije postojala obveza i zakonski propisan uvjet dostave financijskog izvještaja za obveznike jednostavnog knjigovodstva.

Ova promjena stupila je na snagu nakon usvajanja Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, NN 121/2014), koji se počinje primjenjivati od 1. siječnja 2015. godine. Posljedično, obveznici jednostavnog knjigovodstva prvi financijski izvještaj podnose za poslovnu godinu 2015.

Uvjeti za ulazak u sustav jednostavnog knjigovodstva, a time i dostavu financijskog izvještaja već su spomenuti u prethodnom poglavlju, a vežu se uz vrijednost imovine i godišnjih prihoda. Neprofitne organizacije koje vode knjige, odnosno evidentiraju poslovne događaje po osnovi jednostavnog knjigovodstva, podliježu obvezi dostave financijskog izvještaja za prethodnu poslovnu, kalendarsku godinu, a podnosi se izvještaj o primicima i izdacima, Obrazac G-PR-IZ-NPR (Prilog 2.).

Obrazac G-PR-IZ-NPF sadrži sljedeće stupce:

- Stupac 1 – redni broj stavke;
- Stupac 2 – opise stavki;

- Stupac 3 – AOP 1 oznake;
- Stupac 4 – vrijednosti koje su ostvarene u prethodnoj poslovnoj godini;
- Stupac 5 – vrijednosti koje su ostvarene u tekućoj poslovnoj godini.

Također, iskazani su primici i sve stavke primitaka, izdaci i stavke izdataka te dodatni podaci, kako je prikazan Prilogom 2. ovoga rada.

Sve neprofitne organizacije u Hrvatskoj koje vode jednostavno knjigovodstvo obvezne su u godišnjem financijskom izvještaju o primicima i izdacima prikazati stvarne vrijednosti, a financijski izvještaj dostaviti Ministarstvu financija ili nekoj ovlaštenoj instituciji za zaprimanje i obradu financijskih izvještaja. Rok dostave je najkasnije 60 dana od isteka poslovne godine, odnosno do 01. ožujka tekuće godine, za prethodnu poslovnu godinu.

Ovaj se financijski izvještaj podnosi na sva načina (Bakran et al., 2016):

- U elektroničkom obliku – obrazac je dostupan na mrežnim stranicama Financijske institucije (Dalje: FINA) i Ministarstva financija;
- U fizičkom, papirnatom obliku.

Ukoliko se obrazac dostavlja elektroničkim putem, uz njega se predaje Referentna stranica s ovjerenim potpisom zastupnika i pečatom. Referentna stranica je istovjetna kao na primjeru neprofitnih organizacija koje primjenjuju sustav dvojnog knjigovodstva.

Financijski izvještaj koji se dostavlja u elektroničkom obliku popunjava se isključivo na računalu i predaje se na USB-u, CD-u ili u e-obliku posredstvom Interneta. Bilješke uz financijske izvještaje se ne dostavljaju, nego se čuvaju u arhivi organizacije (Uputa za izradu i predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020, Ministarstvo financija, 2020).

6.2. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE U SUSTAVU DVOJNOG KNJIGOVODSTVA

Financijsko izvještavanje u sustavu dvojnog knjigovodstva je složenije nego što je to primjer kod jednostavnog knjigovodstva. Nefitne organizacije koje primjenjuju ovaj sustav podnose sljedeće izvještaje:

- Bilancu- Obrazac BIL-NPF;
- Izvještaj o prihodima i rashodima – Obrazac PR-RAS-NPF;
- Bilješke.

Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registar neprofitnih organizacija (Narodne novine, NN 32/2015) propisuju da je neprofitna organizacija u sustavu dvojnog knjigovodstva obvezna sastavljati financijske izvještaje za razdoblja od 1. siječnja do 30. lipnja (polugodišnji financijski izvještaji) i od 1. siječanj do 31. prosinac (godišnji financijski izvještaji).

6.2.1. BILANCA

Temeljni financijski izvještaj je bilanca. Ona daje uvid korisnicima u sve informacije o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora na neki datum, na koji se sastavlja. Popunjavanje bilance na primjeru neprofitnih organizacija u sustavu dvojnog knjigovodstva provodi se po osnovi Obrasca BIL-NPF (Prilog 3.).

Kao što je vidljivo u Prilogu 3. Obrazac BIL-NPF sadrži:

- Stupac 1 – račun iz računskog plana;
- Stupac 2 – opis stavki;
- Stupac 3 – AOP oznake;
- Stupac 4 – stanja na dan 1. siječnja tekuće godine;
- Stupac 5 – stanja na 31. prosinca tekuće godine;
- Stupac 6 – indeks promjena stanja, u koji se upisuje cijeli broj bez decimala.

Bilanca se popunjava u punim iznosima, to jest vrijednostima izraženima u nacionalnoj valuti, kuni. Podaci iz glavne knjige ne smiju odstupati od podataka iskazanih u bilanci. Ukoliko, prilikom sastavljanja ovog Obrasca, za pojedinu stavku nema iznosa, kod papirnatih primjeraka upisuju se nula ili crtica.

Financijski izvještaji koji se sastavljaju za razdoblja u tijeku poslovne godine arhiviraju se do predaje financijskih izvještaja za to razdoblje sljedeće godine. Godišnji financijski izvještaji čuvaju se trajno, u izvorniku.

6.2.2. IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA

Izvještaj o prihodima i rashodima podnosi se putem Obrasca PR-RAS-NPF, a također je jedan od glavnih financijskih izvještaja. On korisnicima pruža uvid u informacije o prihodima i rashodima (Prilog 4.).

Izvještaj se popunjava za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipanja te za razdoblje 1 od . siječnja do 31. prosinca. Sadrži podatke razvrstane u nekoliko stupaca, kao što je i predočeno Prilogom 4., odnosno:

- Stupac 1 prikazuje račun iz računskog plana;
- Stupac 2 prikazuje opis;
- Stupac 3 su AOP oznake;
- Stupac 4 su vrijednosti ostvarene prethodne godine;
- Stupac 5 su vrijednosti ostvarene u izvještajnom razdoblju;
- Stupac 6 je indeks ostvarenja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (upisuje se broj bez decimala).

Izvještaj se podnosi u propisanom roku, kao i za ostale izvještaje. Podnosi se FINA-i fizičkim putem ili elektroničkim. Po zaprimanju prosljeđuju se Ministarstvu financija. Kao i kod neprofitnih organizacija jednostavnog knjigovodstva, uz financijske izvještaje u elektroničkom obliku predaje se i Referentna stranica koja je jednaka za sve financijske izvještaje.

6.2.3. BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz financijske izvještaje predstavljaju dopunu podataka. One mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane. Označavaju se rednim brojevima uz naznaku poziva na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose.

Zakonski nije definirana i određena forma ovih bilješki, no one se u praksi najčešće formiraju kao tablični prikazi, kao opisne informacije i upute tumačenja. Organizacije i osobe zadužene za vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje izvještaja o poslovanju samovoljno odlučuju na koji način će strukturirati i formirati bilješke uz financijske izvještaje.

Neovisno o njihovoj strukturi i formi, tendencija je da one obrazlože i pojasne, to jest argumentiraju značajna odstupanja i promjene iznosa koji su evidentirani u financijskim izvještajima i poslovnim knjigama. Time one daju detaljniji uvid u stanje neprofitne organizacije.

6.3. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE KOD STATUSNIH PROMJENA

Zakonodavni okvir propisuje također način i rokove podnošenja financijskih izvještaja neprofitnih organizacija u slučaju statusnih promjena. One se odnose na sljedeće situacije (Ministarstvo financija, 2020):

- Spajanje dvije ili više neprofitnih organizacija u neku novo organiziranu jedinicu;
- Pripajanje jedne ili više neprofitnih organizacija u neku novo organiziranu jedinicu;
- Podjela neprofitne organizacije u dvije ili više novo organiziranih poslovnih jedinica.

Kod spajanja dvije ili više organizacija svaka od njih ima obvezu sastaviti financijske izvještaje za poslovnu godinu s datumom koji prethodi datumu spajanja organizacija u novu jedinicu. Financijski izvještaji se nakon toga konsolidiraju i prema tome se otvaraju nove knjige za nastalu poslovnu jedinicu.

Kod pripajanja jedne ili više neprofitnih organizacija praksa je ista. Svaka od organizacija koje se pripajaju sastavlja financijske izvještaje za poslovnu godinu s datumom koji prethodi datumu pripajanja. Izvještaji se potom konsolidiraju, a na temelju toga evidentiraju se promjene u knjigama.

Kod podjele neprofitne organizacije u dvije ili više jedinica, ona podliježe obvezi sastavljanja financijskog izvještaja za poslovnu godinu na dan podjele. Nastale jedinice otvaraju nove poslovne knjige i unose stanja ovisno o podjeli imovine i obveza.

6.4. IZJAVA O NEAKTIVNOSTI

Izjavu o neaktivnosti je akt ili dokument koji sastavlja neprofitna organizacija za prethodnu poslovnu godinu u kojoj nije imala niti jedan poslovni događaj. Pri tome se specificira da se čak i trošak povezan s vođenjem računa smatra poslovnim događajem (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, NN 1/2015).

Izjava o neaktivnosti se sastavlja na Obrascu IZJAVA-NPF (Slika 4.).

IZJAVA O NEAKTIVNOSTI

za godinu _____

Naziv obveznika: _____

Poštanski broj: _____ Mjesto: _____

Adresa sjedišta: _____

RNO broj: _____ Matični broj: _____ OIB: _____

Račun: _____

Šifra djelatnosti: _____ Šifra grada/općine: _____ Šifra županije: _____

Sukladno članku 28. stavku 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu
neprofitnih organizacija (NN, br. 121/14)

POD KAZNENOM I MATERIJALNOM ODGOVORNOSTU IZJAVLJUJEMO:

Tijekom poslovne godine nismo imali poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama
iskazane podatke o imovini i obvezama.

Potpis zakonskog zastupnika

Zakonski zastupnik: _____

Datum: _____

Osoba za kontakt: _____

Telefon: _____

Telefax: _____

Adresa e-pošte: _____

Izvor: FINA (2021.) Godišnji financijski izvještaji. <https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obrasci> (15. svibnja 2021.)

Rok podnošenja Ministarstvu ili nadležnoj instituciji za zaprimanje izvještaja je jednak kao i kod knjige primitaka i izdataka. Točnije, izvještaj se podnosi najkasnije do 01. ožujka tekuće godine za poslovnu godinu koja je prethodila.

7. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA – PRIMJER ZAKLADE ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJA CIVILNOG DRUŠTVA

Nakon teorijskih i zakonodavnih odredbi o računovodstvenom tretmanu i financijskom izvještavanju neprofitnih organizacija, navedeno se analizira na primjeru Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva. Zaklada primjenjuje sustav dvojnog knjigovodstva te se u skladu s time predočavaju računovodstvene obveze i financijska izvješća.

7.1. O ZAKLADI

Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva je neprofitna organizacija koja je u svojem djelovanju usmjerena prema pružanju podrške i poticanju razvoja civilnog sektora. Osnovana je od strane Istarske županije 2006. godine (Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, 2021.).

„Misija Zaklade je svojim djelovanjem stvarati aktivno civilno društvo koje u suradnji s javnim i poslovnim sektorom doprinosi održivom razvoju lokalnih zajednica i njihovu boljitku. Vizija Zaklade je razvijena lokalna zajednica po mjeri građana (Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, 2021).“

Zaklada ima tri osnovne funkcije, a to su (Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, 2021.):

- Informativna;
- Edukativna;
- Financijska.

U kontekstu informativne funkcije pružaju se aktualne informacije iz civilnog društva putem mrežnih stranica, društvenih mreža, publikacija, medijima i mjesečnog newsletter-a „E-trokut“. Edukativna funkcija odnosi se na organiziranje i sudjelovanje Zaklade u radnim događanjima koji za cilj imaju poticanje razvoja civilnog društva. U

smislu financijske funkcije raspisuju se natječaji za razne projekte i građanske inicijative sa svrhom poboljšanja života u lokalnoj zajednici.

Osnovne vrijednosti na kojima Zaklada posluje su (Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, 2021.):

- Poštivanje ljudskih prava;
- Javnost djelovanja;
- Odgovornost;
- Suradnja;
- Dijalog svih dionika u zajednici;
- Informiranost;
- Tolerancija;
- Uvažavanje raznolikosti;
- Nenasilje;
- Umrežavanje;
- Partnerstvo;
- Međusektorska suradnja.

Zaklada se sufinancira značajnim dijelom iz proračuna Istarske županije od njezina osnivanja. Osim toga, rad se podupire raznim oblicima financijske suradnje, donacija i volontiranja. Osim fonda županijske razine, izdvajaju se i decentralizirani model financiranja u suradnji s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva, projekt Filantropski fond „Prijatelji Istre“ u suradnji s poslovnim subjektima (Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, 2021.).

Pregledom Registra neprofitnih organizacija na temelju naziva ove organizacije istraženi su osnovni podaci i podaci o poslovanju. Prikaz osnovnih podataka daje se Slikom 5.

Slika 5. Osnovni podaci o Zakladi za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva

OSNOVNI PODACI			
01. Redni broj organizacije	0000094	02. Datum upisa u registar	4.8.2009.
03. Datum brisanja iz registra		04. Datum zadnje promjene	14.5.2020.
Napomena			

PODACI O NEPROFITNOJ ORGANIZACIJI			
05. Naziv neprofitne organizacije	ZAKLADA ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJA CIVILNOG DRUŠTVA		
06. Skraćeni naziv neprofitne organizacije	ZAKLADA		
07. Osobni identifikacijski broj	59964009678	08. Matični broj	02138417
09. Pravno ustrojbeni oblik	ZAKLADA	10. Broj organizacijskih dijelova	
11. Naziv matičnog registra	ZAKLADNA KNJIGA	12. Broj iz matičnog registra	96
13. Adresa sjedišta	RIVA 8	14. Poštanski broj	52100
15. Mjesto	PULA	16. Šifra djelatnosti	9499
17. Račun (IBAN)		18. Statistička oznaka grada općine	359
19. Osoba za kontakt	LARA BARANAŠIĆ	20. Statistička oznaka županije	18
21. Telefon	052/212-938	22. Faks	
23. e-mail	zaklada@civilnodrustvo-istra.hr	24. Web stranica	www.civilnodrustvo-istra.hr

Izvor: Ministarstvo financija (2021.) Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva. <https://banovac.mfin.hr/moprt/Details?handler=Details&id=25> (16. svibnja 2021.).

Organizacija je u registar upisana 2009. godine, a zadnja promjena evidentirana je 2020. godine. Također, na registru je, osim osobnih podataka, istaknut zastupnik neprofitne organizacije, a to je Helga Može. Istaknuta je i obveza dvojnog knjigovodstva.

7.2. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE ZAKLADE ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJA CIVILNOG DRUŠTVA

Na Registru je istaknuto kako nema objavljenih godišnjih financijskih izvještaja i izjave o neaktivnosti na primjeru Zaklade. U svrhu analize financijskog izvještaja koriste se objavljena Bilanca te Izvještaj o prihodima i rashodima. Istražuju se objavljeni izvještaji za poslovnu 2020. godinu.

**7.2.1. BILANCA ZAKLADE ZA POTICANJE PARTNERSTVA I RAZVOJA
CIVILNOG DRUŠTVA**

Kako je i navedeno, analizira se bilanca Zaklade za razdoblje 2020. godine. Daje se pregled glavnih stavki te se iste kompenziraju u smislu povećanja ili smanjenja. Pregled bilance daje se u Tablici 2., a istaknuti su podaci za razdoblje od 01. siječnja 2021 do 31. prosinca 2021. godine.

Tablica 2. Imovina - bilanca Zaklade za razdoblje 2020. godine (u kn)

Račun iz rač. Plana	Naziv	AOP	01. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.
IMOVINA	IMOVINA	001	685.071	676.774
0	Nefinancijska imovina	002	21.258	37.729
01	-neproizvedena dugotr.imovina	003	0	0
02	-proizvedena dugotr.imovina	018	21.258	18.815
03	-plemeniti metali i ostale vrijed.	047	0	0
04	-sitni inventar	051	0	0
06	-nefinan.imovina u pripremi	055	0	18.914
07	-proizvedena kratkot.imovina	064	0	0
1	Financijska imovina	074	663.813	639.045
11	-novac u banci i blagajni	075	394.294	322.392
12	-depoziti, polozi i potr. od radnika te za više pl. poreze i ostalo	083	1.333	1.459
13	-zajmovi	100	0	0
14	-vrijednosni papiri	105	0	0
15	-dionice i udjeli u glavnici	125	0	0
16	-potraživanja za prihode	133	0	0
19	-rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	142	268.186	315.194

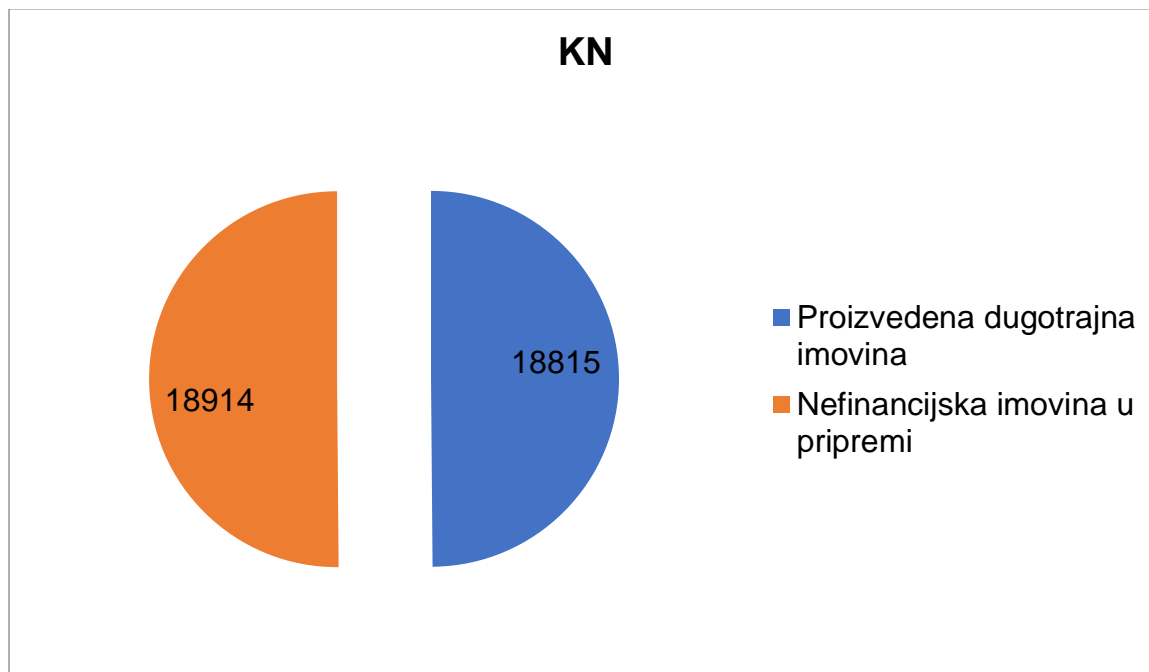
Izvor: Ministarstvo financija (2021.) Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva.

https://banovac.mfin.hr/moprt/Report?id=25&year=2020&reportType=BIL_NPF&isOib=false

(17. svibnja 2021.).

Nefinancijska imovina čini manji udio ukupne imovine ove neprofitne organizacije. Čine ju proizvedena dugotrajna imovina i nefinancijska imovina u pripremi (Grafikon 1.).

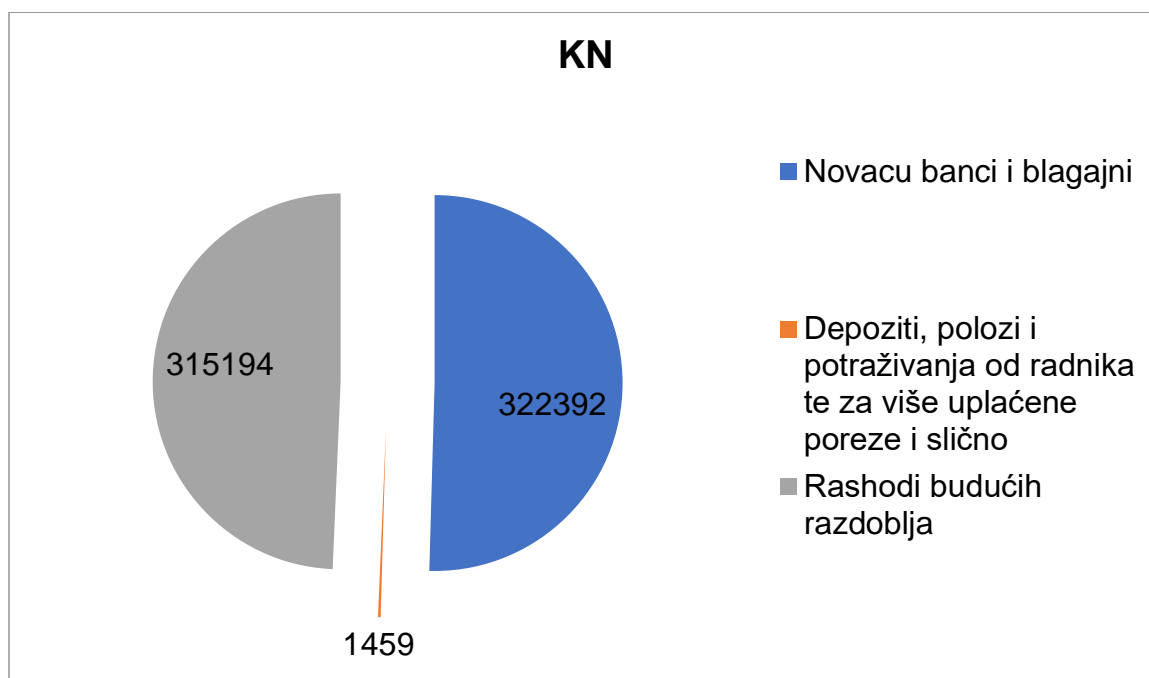
Grafikon 1. Struktura nefinancijske imovine Zaklade 2020. godine (u kn)

Izvor: Vlastita izrada autorice prema: Ministarstvo financija (2021.) Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva. https://banovac.mfin.hr/moprt/Report?id=25&year=2020&reportType=BIL_NPF&isOib=false (17. svibnja 2021.).

U ukupnoj imovini Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva u 2020. godini dominira financijska imovina. Ona iznosi 639.045 kuna, u usporedbi s nefinancijskom imovinom koja iznosi 37.729 kuna. Struktura financijske imovine daje se Grafikonom 2.

Grafikon 2. Struktura financijske imovine Zaklade 2020. godine (u kn)

Izvor: Vlastita izrada autorice prema: Ministarstvo financija (2021.) Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva. https://banovac.mfin.hr/moprt/Report?id=25&year=2020&reportType=BIL_NPF&isOib=false (17. svibnja 2021.).

Predočena Bilanca Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva pokazuje kako se ukupna vrijednost imovine smanjila na kraju godine, u usporedbi s početkom iste. Na početku godine ukupna imovina iznosila je 685.071,00 kunu, a na kraju godine 676.774,00 kune. Zabilježeno smanjenje iznosi 8.297,00 kuna, odnosno 1,2%.

Pri tome, vrijednost nefinancijske imovine u promatranom razdoblju bilježi rast od 16.471 kuna ili 7,75%. Vrijednost proizvedene dugotrajne imovine u ovome razdoblju ima tendenciju smanjenja. Ona čini 2,8% imovine. Prijevozna sredstva, u kontekstu vrijednosti ove stavke, imaju tendenciju stagnacije i čine 27,2% ukupne imovine. Nematerijalna proizvedena imovina također ne bilježi promjenu vrijednosti na kraju godine. Ona čini manje od 2% ukupne imovine.

Plemeniti materijal i ostale pohranjene vrijednosti sitni inventar iznose 0,00 kuna u ovome razdoblju. Nefinancijska imovina u pripremi na početku godine iznosi 0,00, a

na kraju 18.914 kuna. Proizvedena kratkotrajna imovina također iznosi 0,00 kuna u čitavom razdoblju.

Financijska imovina također ima tendenciju smanjenja u iznosu od 24.768 kuna ili 3,9%. Međutim, ona čini glavninu ukupne imovine ove Zaklade i time je dominantna stavka.

Novac u banci i blagajni, vodeća su stavka financijske imovine. Ona ima tendenciju smanjenja na kraju godine, isto kao i novac u banci. Depoziti i jamčevni polozi te potraživanja od radnika ili za više uplaćene poreze i slično imaju blagi rast na kraju godine, kada iznose 1 459 kuna.

Zajmovi i vrijednosni papiri iznose 0,00 kuna u ovoj godini. Jednako je i sa stavkom dionica i udjelima u glavnici, potraživanjima za prihode. Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda imaju tendenciju povećanja i iznose na kraju godine 315.194 kune.

U nastavku slijedi prikaz obveza i vlastitih izvora (Tablica 3.).

Tablica 3. Obveze i vlastiti izvori – bilanca Zaklade za razdoblje 2020. godine (u kn)

Račun iz rač. Plana	Naziv	AOP	01. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	OBVEZE I VLASTITI IZVORI	145	685.071	676.774
2	Obveze	146	237.049	179.360
24	-obveze za rashode	147	57.525	71.150
25	-obveze za vrijednosne papire	174	0	0
26	-obveze za kredite i zajmove	182	0	0
29	-odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućih razdoblja	190	179.524	108.210
5	Vlastiti izvori	195	448.022	497.414
51	-vlastiti izvori	196	100.000	100.000

Izvor: Ministarstvo financija (2021.) Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva. https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Report?id=25&year=2020&reportType=BIL_NPF&isOib=false (17. svibnja 2021.).

Obveze i vlastiti izvori smanjeni su za 8.297 kuna ili 1,2%. Obveze za rashode imaju tendenciju smanjenja. Obveze za vrijednosne papire iznose 0,00 kuna. Jednako je i s vrijednostima obveza za kredite i zajmove. Odgođena plaćanja rashoda i prihodi budućih razdoblja imaju tendenciju pada, a na kraju razdoblja iznose 108.210 kuna.

U konačnici se prikazuju izvanbilančni zapisi (Tablica 4.).

Tablica 4. Izvanbilančni zapisi - bilanca Zaklade za razdoblje 2020. godine (u kn)

Račun iz rač. Plana	Naziv	AOP	01. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.
61	Izvanbilančni zapisi -aktiva	201	0	0
62	Izvanbilančni zapisi - pasiva	202	0	0

Izvor: Ministarstvo financija (2021.) Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva. https://banovac.mfin.hr/moprt/Report?id=25&year=2020&reportType=BIL_NPF&isOib=false (17. svibnja 2021.).

Vlastiti izvori imaju tendenciju rasta. On iznosi na kraju godine 49.392 kune ili 11,02%. Izvanbilančni zapisi, aktiva i pasiva iznose 0,00 kuna tijekom razdoblja.

7.2.2. IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA ZAKLADE

Sljedeći financijski izvještaj koji je Zaklada za poticanje partnerstva i poticanja razvoja civilnog društva, kao neprofitna organizacija, dužna podnijeti tijekom godine za prethodnu poslovnu godinu je izvještaj o ukupnim prihodima i rashodima. Osim što on daje uvid u temeljne elemente vezane za prihode i rashode, uvidom u ovaj izvještaj moguće je ocijeniti ukupno poslovanje organizacije pozitivnim ili negativnim.

Tablica 5. prikazuje Izvještaj o prihodima i rashodima Zaklade za 2019. i 2020. godinu. Izvještaj je također preuzet s Registra neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj, to jest sa službenih stranica Ministarstva financija.

Tablica 5. Izvještaj o prihodima i rashodima Zaklade za 2019. i 2020. godinu (u kn)

Račun iz rač. Plana	Naziv	AOP	2019.	2020.
3	PRIHODI	001	1.435.670	1.196.540
31	Prihodi od prodaje dobara	002	160.800	121.200
34	Prihodi od imovine	011	340	4 492
35	Prihodi od donacija	024	1.251.141	1.063.228
36	Ostali prihodi	040	23.389	7.620
4	RASHODI	054	1.358.149	1.147.148
41	Rashodi za radnike	055	495.344	56.876
42	Materijalni rashodi	067	460.661	401.227
43	Rashodi amortizacije	108	13.297	10.293
44	Financijski rashodi	109	4.436	6.664
45	Donacije	120	383.811	161.688
46	Ostali rashodi	128	600	400
	UK. RASHODI	148	1.358.149	1.147.148
	VIŠAK PRIHODA	149	77.521	49.392
5221	VIŠAK PRIHODA PRENESENI	151	270.501	348.022
5222	MANJAK PRIHODA PRENESENI	152	0	0

Izvor: Ministarstvo financija (2021.) Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva.

https://banovac.mfin.hr/moprt/Report?id=25&year=2020&reportType=BIL_NPF&isOib=false

(17. svibnja 2021.).

Iz danog izvještaja o ukupno ostvarenim prihodima i rashodima vidljivo je kako je neprofitna organizacija zabilježila pad prihoda u 2020. godini, a u odnosu na 2019. godinu. U 2020. godini oni iznose 1.196.540 kuna, a u 2019. su iznosili 1.435.670 kuna. Zabilježen je pad od 239.130 kuna, odnosno 16,66%.

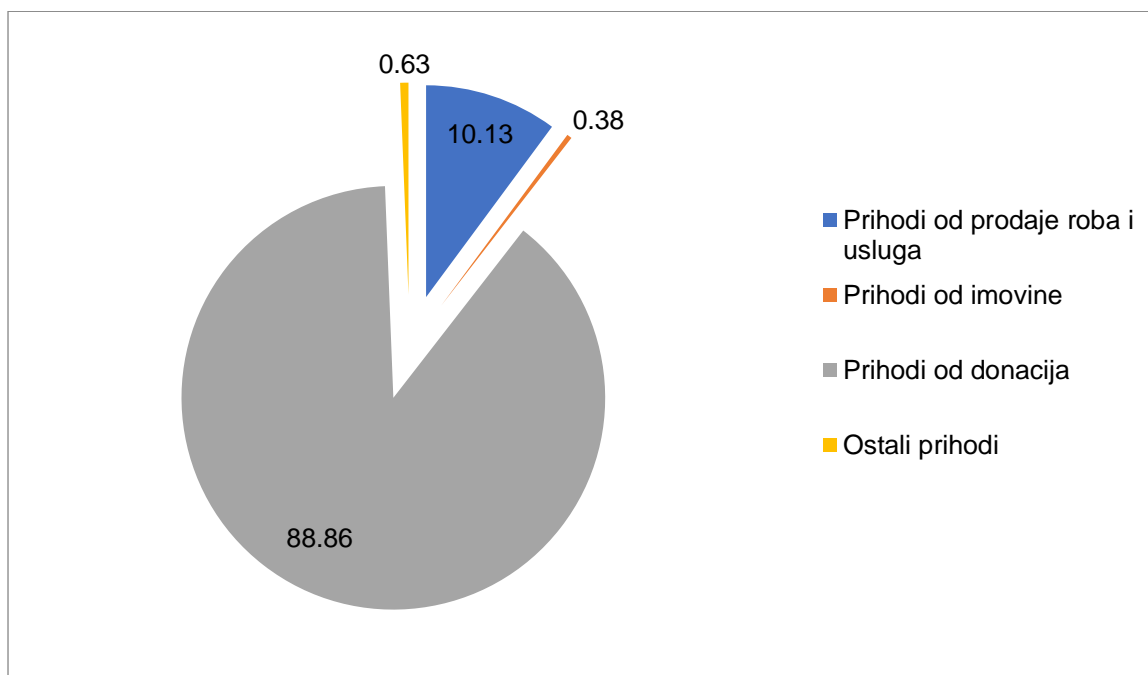
Pri tome prihodi od prodaje roba i usluga bilježe pad od 39.600 kuna, odnosno 23,35% u 2020. godini, a u odnosu na prethodnu poslovnu godinu. Prihodi od imovine uvećali su se za više od 13 puta u 2020. godini, u odnosu na 2019. godinu. Prihodi od donacija imaju tendenciju smanjenja od 187.913 kuna u 2020. godini, a u odnosu na 2019. godinu. Zabilježen je njihov pad od 15,02%. Ostali prihodi također imaju tendenciju smanjenja i to u iznosu od 15.769, odnosno 67,42%.

Ukupni rashodi imaju tendenciju smanjenja u promatranom razdoblju. U 2020. godini oni su smanjeni za 211.001kuna ili 15,54%. Rashodi za radnike bilježe pad od 438.468 kuna ili čak 88,52%. Materijalni rashodi smanjeni su za 59.434 kune ili 12,9%, dok su rashodi amortizacije u 2020. godini zabilježili pad od 3.004 kune ili 22,59%.

Rast pokazuju jedino financijski rashodi, u skupini rashoda, i to za 2.228 kuna u 2020. godini, odnosno za nešto više od polovice iznosa iz 2019. godine, 50,23%. Donacije kao sljedeća stavka rashoda imaju tendenciju smanjenja od 222.123 kune ili 57,87%. posljednja stavka rashoda su ostali rashodi. U 2020. godini oni smanjeni za 200 kuna, odnosno 33,33% u odnosu na njihovu vrijednost u 2019. godini.

Dominirajući izvori prihoda u 2020. godini jednaki su onima u 2019. godini. Njihova struktura slijedi (Grafikon 1.).

Grafikon 3. Struktura prihoda Zaklade u 2020. godini (%)

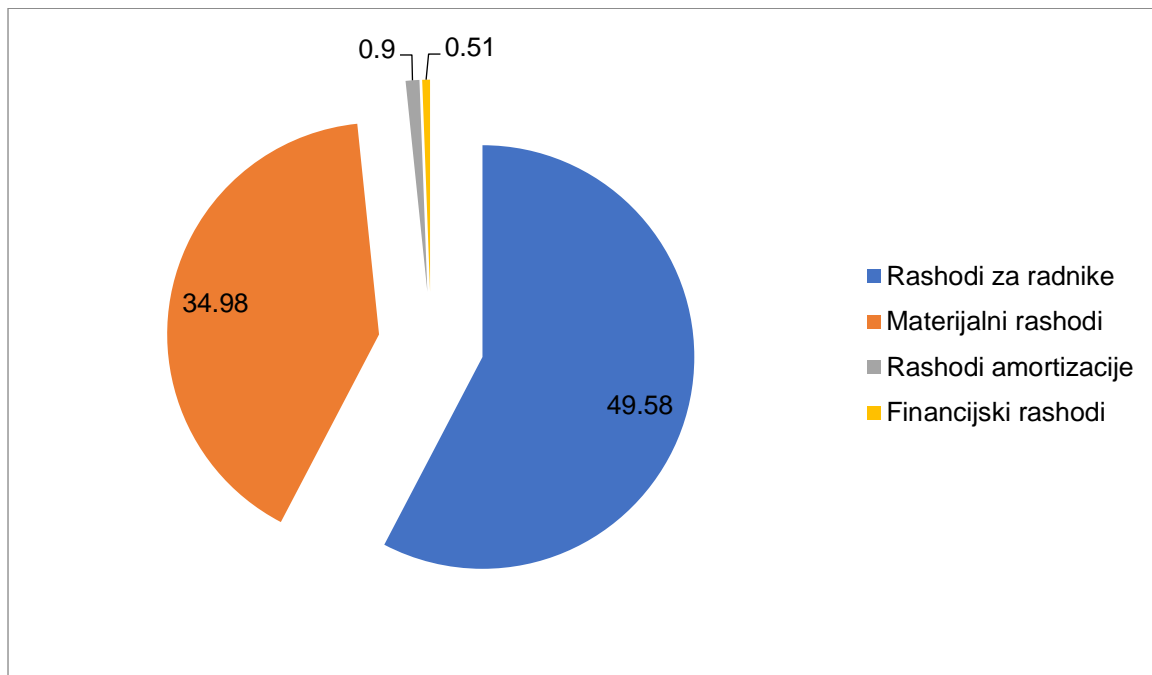

Izvor: Ministarstvo financija (2021.) Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva.
https://banovac.mfin.hr/rnopr/Report?id=25&year=2020&reportType=BIL_NPF&isOib=false
(17. svibnja 2021.).

Vidljivo je da najveći udio prihoda biva generiran iz prihoda od donacija. Slijede prihodi od prodaje roba i usluga te ostali prihodi i prihodi od imovine.

Struktura rashoda u 2020. godini daje se u nastavku (Grafikon 2.).

Grafikon 4. Struktura rashoda Zaklade u 2020. godini (%)

Izvor: Ministarstvo financija (2021.) Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva. https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Report?id=25&year=2020&reportType=BIL_NPF&isOib=false (17. svibnja 2021.).

U skupini rashoda dominiraju materijalni rashodi i donacije, a slijede rashodi za radnike koji su značajno smanjeni, te rashodi amortizacije. Najmanje udjele imaju financijski rashodi i ostali rashodi.

Vidljiv je iz izvještaja o ukupnim prihodima i rashodima da je Zaklada pozitivno poslovala i u 2019. i u 2020. godini. Prihodi su bili veći od rashoda u obje poslovne godine. višak prihoda iznosio je 270.501 u 2019. godini, a u 2020. godini 348.022.

8. ZAKLJUČAK

Neprofitne organizacije najjednostavnije se pojmovno određuju pri usporedbi njihovih obilježja i specifičnosti u odnosu na profitne organizacije. Pri tome se govori o specifičnostima profitnog i neprofitnog sektora, koje utječu i na diferencirane porezne te računovodstvene tretmane organizacija, a koje u okviru njih djeluju.

Osnovne specifičnosti neprofitnih organizacija su njihova usmjerenost prema društvenim i nekim drugim koristima te ciljevima, pri čemu se ostvarenje profita i maksimizacija kapitala uglavnom isključuju ili stavljaju u drugi plan. Naposljetku, treba istaknuti kako se neprofitne organizacije, za razliku od profitnih, snažno oslanjaju na vanjske izvore financiranja, dok je udio vlastitih sredstava uglavnom nizak. Pri tome poseban značaj imaju državni, regionalni ili lokalni proračun, donacije, prilazi i slični oblici ili izvori financiranja.

Specifičnost financiranja neprofitnih organizacija ukazuje i na temeljna načela kojih se moraju pridržavati tijekom svojega poslovanja. To su prvenstveno transparentnost poslovanja, dosljednost misiji, svrsi osnivanja i ciljevima, realnost i štedljivost u korištenju resursa, posebice financijskih sredstava te slično.

Neovisno o vrsti neprofitne organizacije ili njihovim obilježjima, u kontekstu računovodstvenog tretmana sve organizacije podliježu obvezi poštivanja temeljnih računovodstvenih načela. To su temeljne računovodstvene pretpostavke, načela računovodstvenih politika i ostala računovodstvena načela.

Specifičnim se smatra izdvojiti novčano računovodstveno načelo, koje vrijedi i primjenjuje se samo na primjeru neprofitnih organizacija koje primjenjuju sustav jednostavnog knjigovodstva. Ono se odnosi na knjiženje ili poslovno evidentiranje događaja u poslovnim knjigama tek u trenutku kada nastanu prometi gotovog novca te prihodi i rashodi prema novčanom načelu. To zapravo u praksi znači da se transakcije i ostali događaji priznaju već kada se primi ili isplati novac i/ili novčani ekvivalent, a ne kada događaj nastane.

Jedna od hipoteza ovoga rada odnosi se na manju složenost vođenja jednostavnog knjigovodstva. Smatra se da je hipoteza u radu argumentirana, posebice u kontekstu analize financijskih izvještaja koje neprofitne organizacije, sukladno hrvatskom zakonodavnom okviru imaju obvezu dostaviti nadležnim tijelima. Vidljivo je kako neprofitne organizacije jednostavnog knjigovodstva podliježu dostavi financijskog izvještaja o primicima i izdacima za prethodnu poslovnu, kalendarsku godinu, odnosno Obrasca G-PR-IZ-NPR.

Za razliku od neprofitnih organizacija koje primjenjuju sustav jednostavnog knjigovodstva, organizacije u dvojnog knjigovodstvu podliježu obvezi dostave bilance, izvještaja o prihodima i rashodima te bilješki, koje imaju svrhu pojasniti i dodatno argumentirati pojedine događaje, odstupanja u vrijednostima i slično. U radu je istaknuti kako je moguće u praksi da organizacija nije zabilježila niti jedan poslovni događaj, a u tom slučaju podnosi izjavu o neaktivnosti, kao potvrdu toga. Izjava se podnosi u Obrascu IZJAVA-NPF.

Zakonodavne odredbe u svezi računovodstvenog tretmana neprofitnih organizacija detaljnije su revidirane i uređene tijekom proteklih nekoliko godina. Postojeći zakonodavni okvir može se okarakterizirati jednostavnošću, usklađenošću i primjenjivošću u praksi. To je argumentirano njegovom analizom u radu, a konstatirana je i viša razina uređenosti sustava neprofitnog poslovanja, kao i nadzora te kontrole nad poslovanjem ovih organizacija.

U svrhu argumentiranja postavljenih hipoteza rada, kao i razrade središnje problematike, analiziran je primjer iz prakse. Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva posluje već duži niz godina, a u proteklim razdobljima evidentirano je i u radu predočeno pozitivno poslovanje ove organizacije. Vidljivo je kako ona primjenjuje sustav dvojnog knjigovodstva, s obzirom da ne ispunjava uvjete za jednostavno knjigovodstvo. Pregledom Registra neprofitnih organizacija prikazani su njezini osnovni podaci te su analizirani financijski izvještaji za 2020. godinu. Misli se na bilancu i izvještaj o prihodima i rashodima. Bilješke uz izvještaje za ovo razdoblje ne postoje.

Smatra se kako je u budućnosti potrebno pratiti promjene u zakonodavnom okviru Republike Hrvatske, ukoliko do njih dođe. Vjeruje se kako će one, potencijalno, pratiti razvoj neprofitnog sektora, u smislu evidentiranja novih potreba i promjena u njihovu poslovanju. U svrhu dodatnog argumentiranja i detaljnije analize predlaže se razmotriti financijske izvještaje Zaklade u narednim razdobljima i pratiti praksu financijskog izvještavanja ovog dionika, te usklađenost i promjene usporedno s razvojem poslovanja i rastom, odnosno padom vrijednosti imovine i prihoda ove organizacije.

SAŽETAK

Računovodstvo neprofitnih organizacija po mnogočemu se razlikuje od računovodstva profitnih organizacija i to se radom nastoji argumentirati. Važna razlika između ovih organizacija je u sustavu njihova financiranja, alokaciji financijskih sredstava i financijskom izvještavanju te računovodstvenom tretmanu.

Neprofitne organizacije u praksi podliježu dvojnog knjigovodstvu, no iznimno primjenjuju i jednostavno knjigovodstvo. One u sustavu dvojnog knjigovodstva imaju složeniji računovodstveni tretman, a posluju u većem obujmu od ostalih. Zakonodavni okvir Hrvatske i promjene koje su usvojene u računovodstvenom tretmanu neprofitnih organizacija tijekom proteklih nekoliko godina pojednostavile su proces nadzora i kontrole nad poslovanjem ovih organizacija. Zahvaljujući njemu, sustav je danas uređeniji.

Cilj rada je istražiti specifična računovodstvena obilježja neprofitnih organizacija te računovodstveni tretman kojem podliježu. Na primjeru Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva argumentiraju se temeljne pretpostavke i cjelovito se analizira sustav dvojnog knjigovodstva.

Ključne riječi: neprofitna organizacija, jednostavno knjigovodstvo, dvojno knjigovodstvo, Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva

SUMMARY

The non-profit accounting system is different in a several aspects from the profit accounting. This paper seeks to argue this hypothesis. An important difference between profit and non-profit organizations is in the system of their financing, allocation of financial resources and financial reporting. Due that, the non-profit organizations have s specific accounting treatment. In practice, non-profit organizations are subject to double-entry bookkeeping, but they also apply simple bookkeeping. Double-entry bookkeeping system is more complex accounting treatment.

The Croatian legislative framework have been effected to the mane changes that have been adopted over the past few years. They have simplified the process of supervision and control over the operations of those organizations. Today, the whole system is more organized.

The aim of this paper is to investigate the specific accounting characteristics of non-profit organizations and the accounting treatment to which they are subject. On the example of the Foundation for the Promotion of Partnership and Civil Society Development the basic assumptions are argued and the double-entry bookkeeping system is comprehensively analyzed.

Keywords: non-profit organization, simple bookkeeping, double-entry bookkeeping, Foundation for Encouraging Partnership and Civil Society Development

LITERATURA

KNJIGE:

- Bakran, D. et al. (2016.) Financijsko poslovanje neprofitnih organizacija. Zagreb: Računovodstvo i financije
- Jakir Bajo, et al. (2009.) Računovodstvo neprofitnih organizacija s primjenom kontnog plana i poreznih propisa. Zagreb: Računovodstvo i financije
- Skenderović, L., Javorović, M. (2016.) Osnove računovodstva. Zagreb: Effectus studij financija i prava
- Vašiček, D., Vašiček, V. (2016.) Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija. Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci
- Volarević, H., Varović, M. (2013.) Osnove računovodstva. Zagreb: Mate d.o.o.

ČLANCI:

- Rukavina, K. (1994.). Karakteristike neprofitnih i neprofitabilnih organizacija u odnosu na profitne i profitabilne. Ekonomski vjesnik, 1 (7), str. 85-90.
- Spremić, I. (1992.) Računovodstvo u suvremenim gospodarskim uvjetima. Ekonomska misao i praksa. God. 1. Br. 1. Str. 125.-142.

INTERNET IZVORI:

- Bičanić, J. (2019.) Dvojno ili jednostavno knjigovodstvo? <https://www.teb.hr/novosti/2019/dvojno-ili-jednostavno-knjigovodstvo/> (15. svibnja 2021.).
- Cinotti, M. (2015.) Neprofitne organizacije, provjerite plaćate li PDV koji niste dužni. <https://www.poslovni.hr/kako-su-uspjeli/neprofitne-organizacije-provjerite-placate-li-pdv-koji-niste-duzni-290536> (12. svibnja 2021.)
- FINA (2021.) Godišnji financijski izvještaji. <https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obraci> (15. svibnja 2021.)

- Hrvatska zajednica tehničke kulture (2021.) Registar udruga i registar neprofitnih organizacija. <https://www.hztk.hr/savjeti-za-clanice-hztk-registar-udruga-i-registar-neprofitnih-organizacija.aspx> (12. svibnja 2021.)
- <https://companiesinc.com/hr/start-a-business/non-profit/>
- Kolacio, B. (2018.) Oporezivanje dobiti po novčanom načelu. <https://burza.com.hr/portal/oporezivanje-dobiti-po-novcanom-nacelu/12188> (15. svibnja 2021.)
- Ministarstvo financija (2020.) Uputa za izradu i predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2021. godine. https://mfin.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/neprofitne-organizacije/fin_izvj/upute/2020//Okru%C5%BEnicaa%202020.pdf (15. svibnja 2021.)
- Ministarstvo financija (2021.) Neprofitne organizacije. <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne-organizacije/arhiva-neprofitne-organizacije/122> (15. svibnja 2021.)
- Ministarstvo financija (2021.) Registar neprofitnih organizacija. <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/> (12. svibnja 2021.)
- Ministarstvo financija (2021.) Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva. https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Report?id=25&year=2020&reportType=BIL_NP_F&isOib=false (17. svibnja 2021.)
- Narodne novine, Zakon o financijskom izvještavanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14. <https://www.zakon.hr/z/746/Zakon-o-financijskom-poslovanju-i-ra%C4%8Dunovodstvu-neprofitnih-organizacija> (12. svibnja 2021.)
- Narodne novine, Zakon o porezu na dobit, NN 138/20, <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> (18. svibnja 2021.)
- Perić, J., Jeger, M. (2016.) Poduzetništvo neprofitnih organizacija. http://www.efos.unios.hr/poduzetnistvo-neprofitnih-organizacija/wp-content/uploads/sites/163/2013/04/PNO_temeljne-odrednice-NPO_280416.pdf (12. svibnja 2021.)
- Vranar, K. (2021.) Popis imovine i obveza kod neprofitnih organizacija. <https://onbno.dashofer.hr/onb/33/popis-imovine-i-obveza-kod-neprofitnih->

organizacija-

uniqueidmRRWSbk196E4DjKFq6pChJUTCLJwwDCjy7o8v38WKr4/

(15.

svibnja 2021.)

POPIS SLIKA

Slika 1. Podjela neprofitnih organizacija prema vlasništvu.....	8
Slika 2. Registar neprofitnih organizacija.....	14
Slika 3. Uvjeti vođenja jednostavnog knjigovodstva neprofitnih organizacija	24
Slika 4. Obrazac IZJAVA NPF.....	43
Slika 5. Osnovni podaci o Zakladi za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva	47

POPIS TABLICA

Tablica 1. Računovodstvena načela	22
Tablica 2. Imovina - bilanca Zaklade za razdoblje 2020. godine (u kn).....	48
Tablica 3. Obveze i vlastiti izvori – bilanca Zaklade za razdoblje 2020. godine (u kn)	52
Tablica 4. Izvanbilančni zapisi - bilanca Zaklade za razdoblje 2020. godine (u kn) ...	53
Tablica 5. Izvještaj o prihodima i rashodima Zaklade za 2019. i 2020. godinu (u kn)	54

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Struktura nefinancijske imovine Zaklade 2020. godine (u kn).....	49
Grafikon 2. Struktura financijske imovine Zaklade 2020. godine (u kn).....	50
Grafikon 2. Struktura prihoda Zaklade u 2020. godini (%)	56
Grafikon 3. Struktura rashoda Zaklade u 2020. godini (%)	57

POPIS PRILOGA

Prilog 1. Računski plan za neprofitne organizacije	49
Prilog 2. G-PR-NF-IZ-NPF Obrazac	37
Prilog 3. Bilanca	39
Prilog 4. Izvještaj o prihodima i rashodima	40

Prilog 1. Računski plan za neprofitne organizacije

Razred/ Skupina	Pod skupina	Odjeljak	Naziv
0			Nefinancijska imovina
01			Neproizvedena dugotrajna imovina
	011		Materijalna imovina - prirodna bogatstva
		0111	Zemljište
		0112	Rudna bogatstva
		0113	Ostala prirodna materijalna imovina
	012		Nematerijalna imovina
		0121	Patenti
		0122	Koncesije
		0123	Licence
		0124	Ostala prava
		0125	Goodwill
		0126	Osnivački izdaci
		0127	Izdaci za razvoj
		0128	Ostala nematerijalna imovina
	019		Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine
		0191	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine
02			Proizvedena dugotrajna imovina
	021		Građevinski objekti
		0211	Stambeni objekti
		0212	Poslovni objekti
		0213	Ostali građevinski objekti
	022		Postrojenja i oprema
		0221	Uredska oprema i namještaj
		0222	Komunikacijska oprema
		0223	Oprema za održavanje i zaštitu
		0224	Medicinska i laboratorijska oprema

		0225	Instrumenti, uređaji i strojevi
		0226	Sportska i glazbena oprema
		0227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene
	023		Prijevozna sredstva
		0231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu
		0232	Ostala prijevozna sredstva
	024		Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti
		0241	Knjige u knjižnicama
		0242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)
		0243	Muzejski izložci i predmeti prirodnih rijetkosti
		0244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti
	025		Višegodišnji nasadi i osnovno stado
		0251	Višegodišnji nasadi
		0252	Osnovno stado
	026		Nematerijalna proizvedena imovina
		0261	Ulaganja u računalne programe
		0262	Umjetnička, literarna i znanstvena djela
		0263	Ostala nematerijalna proizvedena imovina
-	029		Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine
-		0291	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine
03			Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti
	031		Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti
		0311	Plemeniti metali i drago kamenje
		0312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti
04			Sitni inventar
	041		Zalihe sitnog inventara
		0411	Zalihe sitnog inventara
	042		Sitni inventar u uporabi
		0421	Sitni inventar u uporabi
	049		Ispravak vrijednosti sitnog inventara
		0491	Ispravak vrijednosti sitnog inventara u uporabi
05			Nefinancijska imovina u pripremi
	051		Građevinski objekti u pripremi
		0511	Građevinski objekti u pripremi
	052		Postrojenja i oprema u pripremi
		0521	Postrojenja i oprema u pripremi
	053		Prijevozna sredstva u pripremi
		0531	Prijevozna sredstva u pripremi

	054		Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi
		0541	Višegodišnji nasadi u pripremi
		0542	Osnovno stado u pripremi
	055		Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi
		0551	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi
	056		Ostala nefinancijska imovina u pripremi
		0561	Ostala nefinancijska imovina u pripremi
06			Proizvedena kratkotrajna imovina
	061		Zalihe za obavljanje djelatnosti
		0611	Zalihe za preraspodjelu drugima
		0612	Zalihe materijala za redovne potrebe
		0613	Zalihe rezervnih dijelova
		0614	Zalihe materijala za posebne potrebe
	062		Proizvodnja i proizvodi
		0621	Proizvodnja u tijeku
		0622	Gotovi proizvodi
	063		Roba za daljnju prodaju
		0631	Roba za daljnju prodaju

Razred/ Skupina	Pod skupina	Odjeljak	Naziv
1			Financijska imovina
11			Novac u banci i blagajni
	111		Novac u banci
		1111	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka
		1112	Novac na računu kod inozemnih poslovnih banaka
		1113	Prijelazni račun
	112		Izdvojena novčana sredstva
		1121	Izdvojena novčana sredstva
	113		Novac u blagajni
		1131	Glavna blagajna
	114		Vrijednosnice u blagajni
		1141	Vrijednosnice u blagajni
12			Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo
	121		Depoziti u bankama i ostalim financijskim institucijama
		1211	Depoziti u tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama
		1212	Depoziti u inozemnim bankama i ostalim financijskim institucijama
	122		Jamčevni polozi
		1221	Jamčevni polozi
	123		Potraživanja od radnika

		1231	Potraživanja od radnika
	124		Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose
		1241	Potraživanja za više plaćene poreze
		1242	Potraživanja za porez na dodanu vrijednost kod obveznika
		1243	Potraživanja za više plaćene carine i carinske pristojbe
		1244	Potraživanja za više plaćene ostale poreze
		1245	Potraživanja za više plaćene doprinose
	129		Ostala potraživanja
		1291	Potraživanja za naknade koje se refundiraju
		1292	Potraživanja za naknade štete
		1293	Potraživanja za predujmove
		1294	Ostala nespomenuta potraživanja
13			Zajmovi
	131		Zajmovi građanima i kućanstvima
		1311	Zajmovi građanima i kućanstvima
	132		Zajmovi pravnim osobama koje obavljaju poduzetničku djelatnost
		1321	Zajmovi pravnim osobama koje obavljaju poduzetničku djelatnost
	133		Zajmovi ostalim subjektima
		1331	Zajmovi ostalim subjektima
	139		Ispravak vrijednosti danih zajmova
		1391	Ispravak vrijednosti danih zajmova
14			Vrijednosni papiri
	141		Čekovi
		1411	Čekovi – tuzemni
		1412	Čekovi – inozemni
	142		Komercijalni i blagajnički zapisi
		1421	Komercijalni i blagajnički zapisi - tuzemni
		1422	Komercijalni i blagajnički zapisi - inozemni
	143		Mjenice
		1431	Mjenice – tuzemne
		1432	Mjenice – inozemne
	144		Obveznice
		1441	Obveznice – tuzemne
		1442	Obveznice – inozemne
	145		Opcije i drugi financijski derivati
		1451	Opcije i drugi financijski derivati - tuzemni
		1452	Opcije i drugi financijski derivati - inozemni
	146		Ostali vrijednosni papiri
		1461	Ostali tuzemni vrijednosni papiri
		1462	Ostali inozemni vrijednosni papiri
	149		Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira
		1491	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira
15			Dionice i udjeli u glavnici
	151		Dionice i udjeli u glavnici banaka i ostalih financijskih institucija
		1511	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih banaka i ostalih financijskih institucija

		1512	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih banaka i ostalih financijskih institucija
	152		Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava
		1521	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava
		1522	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava
	159		Ispravak vrijednosti dionica i udjela u glavnici
		1591	Ispravak vrijednosti dionica i udjela u glavnici
16			Potraživanja za prihode
	161		Potraživanja od kupaca
		1611	Potraživanja od kupaca
	162		Potraživanja za članarine i članske doprinose
		1621	Članarine i članski doprinosi
	163		Potraživanja za prihode po posebnim propisima
		1631	Potraživanja za prihode po posebnim propisima
	164		Potraživanja za prihode od imovine
		1641	Potraživanja za prihode od financijske imovine
		1642	Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine
	165		Ostala nespomenuta potraživanja
		1651	Ostala nespomenuta potraživanja
	169		Ispravak vrijednosti potraživanja
		1691	Ispravak vrijednosti potraživanja
19			Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)
	191		Rashodi budućih razdoblja
		1911	Rashodi budućih razdoblja
	192		Nedospjela naplata prihoda
		1921	Nedospjela naplata prihoda
Razred/ Skupina	Pod skupina	Odjeljak	Naziv
2			Obveze
24			Obveze za rashode
	241		Obveze za radnike
		2411	Obveze za plaće – neto
		2412	Obveze za naknade plaća – neto
		2413	Obveze za plaće u naravi – neto
		2414	Obveze za porez i prirez na dohodak iz plaća
		2415	Obveze za doprinose iz plaća
		2416	Obveze za doprinose na plaće
		2417	Ostale obveze za radnike
	242		Obveze za materijalne rashode
		2421	Naknade troškova radnicima
		2422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično
		2423	Naknade volonterima
		2424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa
		2425	Obveze prema dobavljačima u zemlji
		2426	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu
		2429	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja
	244		Obveze za financijske rashode

		2441	Obveze za kamate za izdane vrijednosne papire
		2442	Obveze za kamate za primljene kredite i zajmove
		2443	Obveze za ostale financijske rashode
	245		Obveze za prikupljena sredstva pomoći
		2451	Obveze za donacije iz prikupljenih sredstava pomoći
	246		Obveze za kazne i naknade šteta
		2461	Obveze za kazne, penale i naknade šteta
	249		Ostale obveze
		2491	Obveze za poreze
		2492	Obveze za porez na dodanu vrijednost
		2493	Obveze za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze
25			Obveze za vrijednosne papire
	251		Obveze za čekove
		2511	Obveze za čekove - tuzemne
		2512	Obveze za čekove - inozemne
	252		Obveze za mjenice
		2521	Obveze za mjenice - tuzemne
		2522	Obveze za mjenice - inozemne
	259		Ispravak vrijednosti obveza za vrijednosne papire
		2591	Ispravak vrijednosti obveza za vrijednosne papire
26			Obveze za kredite i zajmove
	261		Obveze za kredite banaka i ostalih kreditora
		2611	Obveze za kredite u zemlji
		2612	Obveze za kredite iz inozemstva
	262		Obveze za robne i ostale zajmove
		2621	Obveze za zajmove u zemlji
		2622	Obveze za zajmove iz inozemstva
	269		Ispravak vrijednosti obveza za kredite i zajmove
		2691	Ispravak vrijednosti obveza za kredite i zajmove
29			Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja)
	291		Odgođeno plaćanje rashoda
		2911	Obračunati rashodi koji nisu fakturirani, a terete tekuće razdoblje
	292		Naplaćeni prihodi budućih razdoblja
		2921	Unaprijed plaćeni prihodi
		2922	Odgođeno priznavanje prihoda
Razred/ Skupina	Pod skupina	Odjeljak	Naziv
3			Prihodi
31			Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga
	311		Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga
		3111	Prihodi od prodaje roba
		3112	Prihodi od pružanja usluga
32			Prihodi od članarina i članskih doprinosa
	321		Prihodi od članarina i članskih doprinosa
		3211	Članarine
		3212	Članski doprinosi
33			Prihodi po posebnim propisima
	331		Prihodi po posebnim propisima
		3311	Prihodi po posebnim propisima iz proračuna
		3312	Prihodi po posebnim propisima iz ostalih izvora

34			Prihodi od imovine
	341		Prihodi od financijske imovine
		3411	Prihodi od kamata za dane zajmove
		3412	Prihodi od kamata po vrijednosnim papirima
		3413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju
		3414	Prihodi od zateznih kamata
		3415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika
		3416	Prihodi od dividendi
		3417	Prihodi od dobiti trgovačkih društava, banaka i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima
		3418	Ostali prihodi od financijske imovine
	342		Prihodi od nefinancijske imovine
		3421	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine
		3422	Ostali prihodi od nefinancijske imovine
35			Prihodi od donacija
	351		Prihodi od donacija iz proračuna
		3511	Prihodi od donacija iz državnog proračuna
		3512	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
	352		Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija
		3521	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija
	353		Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba
		3531	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba
	354		Prihodi od građana i kućanstava
		3541	Prihodi od građana i kućanstava
	355		Ostali prihodi od donacija
		3551	Ostali prihodi od donacija
36			Ostali prihodi
	361		Prihodi od naknade štete i refundacija
		3611	Prihodi od naknade šteta
		3612	Prihodi od refundacija
	362		Prihodi od prodaje dugotrajne imovine
		3621	Prihodi od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine
	363		Ostali nespomenuti prihodi
		3631	Otpis obveza
		3632	Naplaćena otpisana potraživanja
		3633	Ostali nespomenuti prihodi
37			Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija
	371		Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija
		3711	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija
		3721	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija
39			Raspored prihoda
	391		Raspored prihoda
		3911	Raspored prihoda
Razred/ Skupina	Pod skupina	Odjeljak	Naziv
4			Rashodi
41			Rashodi za radnike
	411		Plaće
		4111	Plaće za redovan rad
		4112	Plaće u naravi
		4113	Plaće za prekovremeni rad

		4114	Plaće za posebne uvjete rada
	412		Ostali rashodi za radnike
		4121	Ostali rashodi za radnike
	413		Doprinosi na plaće
		4131	Doprinosi za zdravstveno osiguranje
		4132	Doprinosi za zapošljavanje
		4133	Doprinosi za mirovinsko osiguranje koje plaća poslodavac
		4134	Posebni doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom
42			Materijalni rashodi
	421		Naknade troškova radnicima
		4211	Službena putovanja
		4212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život
		4213	Stručno usavršavanje radnika
	422		Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično
		4221	Naknade za obavljanje aktivnosti
		4222	Naknade troškova službenih putovanja
		4223	Naknade ostalih troškova
		4224	Ostale naknade
	423		Naknade volonterima
		4231	Naknade za obavljanje djelatnosti
		4232	Naknade troškova službenih putovanja
		4233	Naknade ostalih troškova
		4234	Ostale naknade
	424		Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa
		4241	Naknade za obavljanje aktivnosti
		4242	Naknade troškova službenih putovanja
		4243	Naknade ostalih troškova
		4244	Ostale naknade
	425		Rashodi za usluge
		4251	Usluge telefona, pošte i prijevoza
		4252	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja
		4253	Usluge promidžbe i informiranja
		4254	Komunalne usluge
		4255	Zakupnine i najamnine
		4256	Zdravstvene i veterinarske usluge
		4257	Intelektualne i osobne usluge
		4258	Računalne usluge
		4259	Ostale usluge
	426		Rashodi za materijal i energiju
		4261	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi
		4262	Materijal i sirovine
		4263	Energija
		4264	Sitni inventar i auto gume
	429		Ostali nespomenuti materijalni rashodi
		4291	Premije osiguranja
		4292	Reprezentacija
		4293	Članarine
		4294	Kotizacije
		4295	Ostali nespomenuti materijalni rashodi
43			Rashodi amortizacije
	431		Amortizacija

		4311	Amortizacija
44			Financijski rashodi
	441		Kamate za izdane vrijednosne papire
		4411	Kamate za izdane mjenice
	442		Kamate za primljene kredite i zajmove
		4421	Kamate za primljene kredite banaka i ostalih kreditora
		4422	Kamate za primljene robne i ostale zajmove
		4423	Kamate za odobrene, a nerealizirane kredite i zajmove
	443		Ostali financijski rashodi
		4431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa
		4432	Negativne tečajne razlike i valutna klauzula
		4433	Zatezne kamate
		4434	Ostali nespomenuti financijski rashodi
45			Donacije
	451		Tekuće donacije
		4511	Tekuće donacije
		4512	Stipendije
	452		Kapitalne donacije
		4521	Kapitalne donacije
46			Ostali rashodi
	461		Kazne, penali i naknade štete
		4611	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama
		4612	Penali, ležarine i drugo
		4613	Naknade šteta radnicima
		4614	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta
	462		Ostali nespomenuti rashodi
		4621	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine
		4622	Otpisana potraživanja
		4623	Rashodi za ostala porezna davanja
		4624	Ostali nespomenuti rashodi
47			Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija
	471		Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija
		4711	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija
		4721	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija
49			Raspored rashoda
	491		Raspored rashoda
		4911	Raspored rashoda
Razred/ Skupina	Pod skupina	Odjeljak	Naziv
5			Vlastiti izvori
51			Vlastiti izvori
	511		Vlastiti izvori
		5111	Vlastiti izvori od osnivača i od poslovanja
	512		Revalorizacijska rezerva
		5121	Revalorizacijska rezerva
52			Rezultat poslovanja
	521		Utvrđivanje rezultata poslovanja
		5211	Obračun prihoda i rashoda
	522		Višak/manjak prihoda

		5221	Višak prihoda
		5222	Manjak prihoda
Razred/ Skupina	Pod skupina	Odjeljak	Naziv
6			Izvanbilančni zapisi
61			Izvanbilančni zapisi - aktiva
	611		Tuđa materijalna imovina
		6111	Tuđa materijalna imovina
	612		Prava
		6121	Prava
	613		Vrijednosni papiri
		6131	Vrijednosni papiri
	614		Ostali izvanbilančni zapisi - aktiva
		6141	Ostali izvanbilančni zapisi
62			Izvanbilančni zapisi - pasiva
	621		Obveze za tuđu materijalnu imovinu
		6211	Obveze za tuđu materijalnu imovinu
	622		Obveze za prava
		6221	Obveze za prava
	623		Obveze za primljene vrijednosne papire
		6231	Obveze za primljene vrijednosne papire
	624		Ostali izvanbilančni zapisi - pasiva
		6241	Ostali izvanbilančni zapisi

Izvor: Ministarstvo financija (2021.) Neprofitne organizacije. [https://mfin.gov.hr/istaknute-
teme/neprofitne-organizacije/arhiva-neprofitne-organizacije/122](https://mfin.gov.hr/istaknute teme/neprofitne-organizacije/arhiva-neprofitne-organizacije/122) (15. svibnja 2021.)

Prilog 2. G-PR-NF-IZ-NPF Obrazac

Linkovi	Novosti	Upute	RefStr	PR-RAS-NPF	BIL	G-PR-IZ-NPF	Kontrole	Šifre
---------	---------	-------	--------	------------	-----	-------------	----------	-------

Vrsta posla:
710

Obrazac
G-PR-IZ-NPF

GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ O PRIMICIMA I IZDACIMA

Potrebno je odabrati razdoblje i označiti postoji li obveza vođenja dvojnog ili jednostavnog knjigovodstva

Naziv obveznika: _____

Pošanski broj: _____ Mjesto: _____

Adresa sjedišta: _____

Račun (IBAN): _____ RNO broj: _____

Šifra djelatnosti: _____ Matični broj: _____

Šifra grada/općine: _____ OIB: _____

Oznaka razdoblja: _____ Šifra županije: _____

Verzija Excel datoteke: 6.0.2.

Iznosi u
kunama bez
lipa

Red. Br.	OPIS	AOP	Ostvareno u prethodnoj poslovnoj godini	Ostvareno u tekućoj poslovnoj godini	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
I. PRIMICI					
1.	Primici od prodaje roba i pružanja usluga	001			-
2.	Primici od članarina i članskih doprinosa	002			-
3.	Primici iz javnih izvora na temelju posebnih zakona	003			-
4.	Primici od donacija (AOP 005 do 010)	004	0	0	-
4.1.	iz državnog proračuna	005			-
4.2.	iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	006			-
4.3.	od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	007			-
4.4.	od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	008			-
4.5.	od građana i kućanstava	009			-
4.6.	iz ostalih izvora	010			-
5.	Primici od kamata i ostale financijske imovine	011			-
6.	Primici od zakupa, iznajmljivanja i ostale nefinancijske imovine	012			-
7.	Primici od prodaje dugotrajne imovine	013			-
8.	Ostali primici (od naknade štete, refundacija i sl.)	014			-
	PRIMICI UKUPNO (AOP 001 do 004 + 011 do 014)	015	0	0	-

II. IZDACI					
1.	Izdaci za radnike (AOP 017+018)	016	0	0	-
1.1.	Plaće (bruto)	017			-
1.2.	Doprinosi na plaću	018			-
2.	Izdaci za naknade troškova radnicima (službena putovanja, prijevoz, stručno usavršavanje)	019			-
3.	Izdaci za naknade volonterima	020			-
4.	Izdaci za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (službeni put i ostalo)	021			-
5.	Izdaci za usluge (pošta, telefon, najamnina, komunalne, računalne, intelektualne usluge i sl.)	022			-
6.	Izdaci za materijal i energiju (uredski materijal, sirovine, energija, sitni inventar i auto gume)	023			-
7.	Izdaci za kamate i usluge platnog prometa	024			-
8.	Izdaci za dane donacije	025			-
9.	Izdaci za nabavu dugotrajne imovine	026			-
10.	Ostali izdaci (reprezentacija, članarina, kotizacija, premije osiguranja i sl.)	027			-
	IZDACI UKUPNO (AOP 016 + 019 do 027)	028	0	0	-
III.	VIŠAK/MANJAK PRIMITAKA TEKUĆE POSLOVNE GODINE (AOP 015-028)	029	0	0	-
IV.	VIŠAK/MANJAK PRIMITAKA - PRENESEN IZ PRETHODNE POSLOVNE GODINE	030		0	-
Red. Br.	DODATNI PODACI	AOP	Stanje na kraju prethodne godine	Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	Index (5/4)
1.	Stanje novčanih sredstava na računu	031			-
2.	Stanje novčanih sredstava u blagajni	032			-
3.	Stanje oročenih sredstava	033			-
4.	Obveze po neplaćenim računima	034			-
5.	Potraživanje za nenaplaćene račune	035			-
6.	Primitak ostvaren iz sredstava Europske unije	036			-
7.	Prosječan broj zaposlenih	037			-
8.	Broj volontera	038			-
9.	Broj sati volontiranja	039			-
	Kontrolni zbroj (AOP 031 do 039)	040	0	0	-

Potpis zakonskog zastupnika

Zakonski
zastupnik:

Datum:

Osoba za
kontakt:

Telefon:

Telefax:

Adresa e-pošte:

Izvor: FINA (2021.) Godišnji financijski izvještaji. <https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obrasci> (15. svibnja 2021.)

Prilog 3. Bilanca

Vrsta posla:
708

Obrazac
BIL-NPF

BILANCA

Potrebno je odabrati razdoblje i označiti postoji li obveza vođenja dvojnog ili jednostavnog knjigovodstva

Naziv obveznika: _____
Poštanski broj: _____ Mjesto: _____
Adresa sjedišta: _____
Račun (IBAN): _____ RNO broj: _____
Šifra djelatnosti: _____ Matični broj: _____
Šifra grada/općine: _____ OIB: _____
Oznaka razdoblja: _____
Šifra županije: _____

Verzija Excel datoteke:
6.0.2.

Iznosi u
kunama bez
lipa

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
IMOVINA					
	IMOVINA (AOP 002+074)	001	0	0	-
0	Nefinancijska imovina (AOP 003+018+047+051+055+064)	002	0	0	-
01	Neproizvedena dugotrajna imovina (AOP 004+008-017)	003	0	0	-
011	Materijalna imovina – prirodna bogatstva (AOP 005 do 007)	004	0	0	-
0111	Zemljište	005			-
0112	Rudna bogatstva	006			-
0113	Ostala prirodna materijalna imovina	007			-
012	Nematerijalna imovina (AOP 009 do 016)	008	0	0	-
0121	Patenti	009			-
0122	Koncesije	010			-
0123	Licence	011			-
0124	Ostala prava	012			-
0125	Goodwill	013			-
0126	Osnivački izdaci	014			-
0127	Izdaci za razvoj	015			-
0128	Ostala nematerijalna imovina	016			-
019	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	017			-
02	Proizvedena dugotrajna imovina (AOP 019+023+031+034+039+042-046)	018	0	0	-

021	Građevinski objekti (AOP 020 do 022)	019	0	0	-
0211	Stambeni objekti	020			-
0212	Poslovni objekti	021			-
0213	Ostali građevinski objekti	022			-
022	Postrojenja i oprema (AOP 024 do 030)	023	0	0	-
0221	Uredska oprema i namještaj	024			-
0222	Komunikacijska oprema	025			-
0223	Oprema za održavanje i zaštitu	026			-
0224	Medicinska i laboratorijska oprema	027			-
0225	Instrumenti, uređaji i strojevi	028			-
0226	Sportska i glazbena oprema	029			-
0227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	030			-
023	Prijevozna sredstva (AOP 032+033)	031	0	0	-
0231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	032			-
0232	Ostala prijevozna sredstva	033			-
024	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (AOP 035 do 038)	034	0	0	-
0241	Knjige u knjižnicama	035			-
0242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	036			-
0243	Muzejski izlošci i predmeti prirodnih rijetkosti	037			-
0244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	038			-
025	Višegodišnji nasadi i osnovno stado (AOP 040+041)	039	0	0	-
0251	Višegodišnji nasadi	040			-
0252	Osnovno stado	041			-
026	Nematerijalna proizvedena imovina (AOP 043 do 045)	042	0	0	-
0261	Ulaganja u računalne programe	043			-
0262	Umjetnička, literarna i znanstvena djela	044			-
0263	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	045			-
029	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine	046			-
03	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 048)	047	0	0	-
031	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 049+050)	048	0	0	-
0311	Plemeniti metali i drago kamenje	049			-
0312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti	050			-
04	Sitni inventar (AOP 052+053-054)	051	0	0	-
041	Zalihe sitnog inventara	052			-
042	Sitni inventar u uporabi	053			-
049	Ispravak vrijednosti sitnog inventara	054			-
05	Nefinancijska imovina u pripremi (AOP 056 do 059+062+063)	055	0	0	-
051	Građevinski objekti u pripremi	056			-
052	Postrojenja i oprema u pripremi	057			-
053	Prijevozna sredstva u pripremi	058			-
054	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi (AOP 060+061)	059	0	0	-
0541	Višegodišnji nasadi u pripremi	060			-
0542	Osnovno stado u pripremi	061			-

055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	062			-
056	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	063			-
06	Proizvedena kratkotrajna imovina (AOP 065+070+073)	064	0	0	-
061	Zalihe za obavljanje djelatnosti (AOP 066 do 069)	065	0	0	-
0611	Zalihe za preraspodjelu drugima	066			-
0612	Zalihe materijala za redovne potrebe	067			-
0613	Zalihe rezervnih dijelova	068			-
0614	Zalihe materijala za posebne potrebe	069			-
062	Proizvodnja i proizvodi (AOP 071+072)	070	0	0	-
0621	Proizvodnja u tijeku	071			-
0622	Gotovi proizvodi	072			-
063	Roba za daljnju prodaju	073			-
1	Financijska imovina (AOP 075+083+100+105+125+133+142)	074	0	0	-
11	Novac u banci i blagajni (AOP 076+080+081+082)	075	0	0	-
111	Novac u banci (AOP 077 do 079)	076	0	0	-
1111	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	077			-
1112	Novac na računu kod inozemnih poslovnih banaka	078			-
1113	Prijelazni račun	079			-
112	Izdvojena novčana sredstva	080			-
113	Novac u blagajni	081			-
114	Vrijednosnice u blagajni	082			-
12	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo (AOP 084+087+088+089+095)	083	0	0	-
121	Depoziti u bankama i ostalim financijskim institucijama (AOP 085+086)	084	0	0	-
1211	Depoziti u tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	085			-
1212	Depoziti u inozemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	086			-
122	Jamčevni polozi	087			-
123	Potraživanja od radnika	088			-
124	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose (AOP 090 do 094)	089	0	0	-
1241	Potraživanje za više plaćene poreze	090			-
1242	Potraživanja za porez na dodanu vrijednost kod obveznika	091			-
1243	Potraživanja za više plaćene carine i carinske pristojbe	092			-
1244	Potraživanja za više plaćene ostale poreze	093			-
1245	Potraživanja za više plaćene doprinose	094			-
129	Ostala potraživanja (AOP 096 do 099)	095	0	0	-
1291	Potraživanja za naknade koje se refundiraju	096			-
1292	Potraživanja za naknade štete	097			-
1293	Potraživanja za predujmove	098			-
1294	Ostala nespomenuta potraživanja	099			-
13	Zajmovi (AOP 101+102+103-104)	100	0	0	-
131	Zajmovi građanima i kućanstvima	101			-
132	Zajmovi pravnim osobama koji obavljaju poduzetničku djelatnost	102			-
133	Zajmovi ostalim subjektima	103			-

139	Ispravak vrijednosti danih zajmova	104			-
14	Vrijednosni papiri (AOP 106+109+112+115+118+121-124)	105	0	0	-
141	Čekovi (AOP 107+108)	106	0	0	-
1411	Čekovi-tuzemni	107			-
1412	Čekovi-inozemni	108			-
142	Komercijalni i blagajnički zapisi (AOP 110+111)	109	0	0	-
1421	Komercijalni i blagajnički zapisi – tuzemni	110			-
1422	Komercijalni i blagajnički zapisi – inozemni	111			-
143	Mjenice (AOP 113+114)	112	0	0	-
1431	Mjenice – tuzemne	113			-
1432	Mjenice – inozemne	114			-
144	Obveznice (AOP 116+117)	115	0	0	-
1441	Obveznice – tuzemne	116			-
1442	Obveznice – inozemne	117			-
145	Opcije i drugi financijski derivati (AOP 119+120)	118	0	0	-
1451	Opcije i drugi financijski derivati – tuzemni	119			-
1452	Opcije i drugi financijski derivati – inozemni	120			-
146	Ostali vrijednosni papiri (AOP 122+123)	121	0	0	-
1461	Ostali tuzemni vrijednosni papiri	122			-
1462	Ostali inozemni vrijednosni papiri	123			-
149	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	124			-
15	Dionice i udjeli u glavnici (AOP 126+129-132)	125	0	0	-
151	Dionice i udjeli u glavnici banaka i ostalih financijskih institucija (AOP 127+128)	126	0	0	-
1511	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih banaka i ostalih financijskih institucija	127			-
1512	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih banaka i ostalih financijskih institucija	128			-
152	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava (AOP 130+131)	129	0	0	-
1521	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava	130			-
1522	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava	131			-
159	Ispravak vrijednosti dionica i udjela u glavnici	132			-
16	Potraživanja za prihode (AOP 134 do 137+140-141)	133	0	0	-
161	Potraživanja od kupaca	134			-
162	Potraživanja za članarine i članske doprinose	135			-
163	Potraživanja za prihode po posebnim propisima	136			-
164	Potraživanja za prihode od imovine (AOP 138+139)	137	0	0	-
1641	Potraživanja za prihode od financijske imovine	138			-
1642	Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine	139			-
165	Ostala nespomenuta potraživanja	140			-
169	Ispravak vrijednosti potraživanja	141			-
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (AOP 143+144)	142	0	0	-
191	Rashodi budućih razdoblja	143			-
192	Nedospjela naplata prihoda	144			-
OBVEZE I VLASTITI IZVORI					
	OBVEZE I VLASTITI IZVORI (AOP 146+195)	145	0	0	-

2	Obveze (AOP 147+174+182+190)	146	0	0	-
24	Obveze za rashode (AOP 148+156+164+168+169+170)	147	0	0	-
241	Obveze za radnike (AOP 149 do 155)	148	0	0	-
2411	Obveze za plaće – neto	149			-
2412	Obveze za naknade plaća – neto	150			-
2413	Obveze za plaće u naravi – neto	151			-
2414	Obveze za porez i prirez na dohodak iz plaća	152			-
2415	Obveze za doprinose iz plaća	153			-
2416	Obveze za doprinose na plaće	154			-
2417	Ostale obveze za radnike	155			-
242	Obveze za materijalne rashode (AOP 157 do 163)	156	0	0	-
2421	Naknade troškova radnicima	157			-
2422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	158			-
2423	Naknade volonterima	159			-
2424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	160			-
2425	Obveze prema dobavljačima u zemlji	161			-
2426	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	162			-
2429	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja	163			-
244	Obveze za financijske rashode (AOP 165 do 167)	164	0	0	-
2441	Obveze za kamate za izdane vrijednosne papire	165			-
2442	Obveze za kamate za primljene kredite i zajmove	166			-
2443	Obveze za ostale financijske rashode	167			-
245	Obveze za prikupljena sredstva pomoći	168			-
246	Obveze za kazne, penale i naknade šteta	169			-
249	Ostale obveze (AOP 171 do 173)	170	0	0	-
2491	Obveze za poreze	171			-
2492	Obveze za porez na dodanu vrijednost	172			-
2493	Obveze za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze	173			-
25	Obveze za vrijednosne papire (AOP 175+178-181)	174	0	0	-
251	Obveze za čekove (AOP 176+177)	175	0	0	-
2511	Obveze za čekove – tuzemne	176			-
2512	Obveze za čekove – inozemne	177			-
252	Obveze za mjenice (AOP 179+180)	178	0	0	-
2521	Obveze za mjenice – tuzemne	179			-
2522	Obveze za mjenice – inozemne	180			-
259	Ispravak vrijednosti obveza za vrijednosne papire	181			-
26	Obveze za kredite i zajmove (AOP 183+186-189)	182	0	0	-
261	Obveze za kredite banaka i ostalih kreditora (AOP 184+185)	183	0	0	-
2611	Obveze za kredite u zemlji	184			-
2612	Obveze za kredite iz inozemstva	185			-
262	Obveze za robne i ostale zajmove (AOP 187+188)	186	0	0	-
2621	Obveze za zajmove u zemlji	187			-
2622	Obveze za zajmove iz inozemstva	188			-
269	Ispravak vrijednosti obveza za kredite i zajmove	189			-

29	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (AOP 191+192)	190	0	0	-
291	Odgođeno plaćanje rashoda	191			-
292	Naplaćeni prihodi budućih razdoblja (AOP 193+194)	192	0	0	-
2921	Unaprijed plaćeni prihodi	193			-
2922	Odgođeno priznavanje prihoda	194			-
5	Vlastiti izvori (AOP 196+199-200)	195	0	0	-
51	Vlastiti izvori (AOP 197+198)	196	0	0	-
511	Vlastiti izvori	197			-
512	Revalorizacijska rezerva	198			-
5221	Višak prihoda	199			-
5222	Manjak prihoda	200			-
IZVANBILANČNI ZAPISI					
61	Izvanbilančni zapisi – aktiva	201			-
62	Izvanbilančni zapisi – pasiva	202	0	0	-

Potpis zakonskog zastupnika

**Zakonski
zastupnik:**

Datum:

**Osoba za
kontakt:**

Telefon:

Telefax:

**Adresa e-
pošte:**

Izvor: FINA (2021.) Godišnji financijski izvještaji. <https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obrasci> (15. svibnja 2021.)

Prilog 4. Izvještaj o prihodima i rashodima

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA

Potrebno je odabrati razdoblje i označiti postoji li obveza vođenja dvojnog ili jednostavnog knjigovodstva

Naziv obveznika: _____
 Poštanski broj: _____ Mjesto: _____
 Adresa sjedišta: _____
 Račun (IBAN): _____ RNO broj: _____
 Šifra djelatnosti: _____ Matični broj: _____
 Šifra grada/općine: _____ OIB: _____
 Oznaka razdoblja: _____
 Šifra županije: _____

Verzija Excel datoteke:
6.0.2.

Iznosi u
kunama
bez lipa

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
PRIHODI					
3	PRIHODI (AOP 002+005+008+011+024+040+049)	001	0	0	-
31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (AOP 003+004)	002	0	0	-
3111	Prihodi od prodaje roba	003			-
3112	Prihodi od pružanja usluga	004			-
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa (AOP 006+007)	005	0	0	-
3211	Članarine	006			-
3212	Članski doprinosi	007			-
33	Prihodi po posebnim propisima (AOP 009+010)	008	0	0	-
3311	Prihodi po posebnim propisima iz proračuna	009			-
3312	Prihodi po posebnim propisima iz ostalih izvora	010			-
34	Prihodi od imovine (AOP 012+021)	011	0	0	-
341	Prihodi od financijske imovine (AOP 013 do 020)	012	0	0	-
3411	Prihodi od kamata za dane zajmove	013			-
3412	Prihodi od kamata po vrijednosnim papirima	014			-
3413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	015			-
3414	Prihodi od zateznih kamata	016			-
3415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	017			-
3416	Prihodi od dividendi	018			-
3417	Prihodi od dobiti trgovačkih društava, banaka i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima	019			-
3418	Ostali prihodi od financijske imovine	020			-

342	Prihodi od nefinancijske imovine (AOP 022+023)	021	0	0	-
3421	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	022			-
3422	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	023			-
35	Prihodi od donacija (AOP 025+030+033+036+037)	024	0	0	-
351	Prihodi od donacija iz proračuna (AOP 026 do 029)	025	0	0	-
3511	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	026			-
3512	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	027			-
3513	Prihodi od donacija iz državnog proračuna za EU projekte	028			-
3514	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za EU projekte	029			-
352	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (AOP 031+032)	030	0	0	-
3521	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	031			-
3522	Prihodi od institucija i tijela EU	032			-
353	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba (AOP 034+035)	033	0	0	-
3531	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	034			-
3532	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba za EU projekte	035			-
354	Prihodi od građana i kućanstava	036			-
355	Ostali prihodi od donacija (AOP 038+039)	037	0	0	-
3551	Ostali prihodi od donacija	038			-
3552	Ostali prihodi od donacija za EU projekte	039			-
36	Ostali prihodi (AOP 041+044+045)	040	0	0	-
361	Prihodi od naknade štete i refundacija (AOP 042+043)	041	0	0	-
3611	Prihodi od naknade šteta	042			-
3612	Prihod od refundacija	043			-
362	Prihodi od prodaje dugotrajne imovine	044			-
363	Ostali nespomenuti prihodi (AOP 046 do 048)	045	0	0	-
3631	Otpis obveza	046			-
3632	Naplaćena otpisana potraživanja	047			-
3633	Ostali nespomenuti prihodi	048			-
37	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija (AOP 050 do 053)	049	0	0	-
3711	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	050			-
3712	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	051			-
3713	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	052			-
3714	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	053			-
RASHODI					
4	RASHODI (AOP 055+067+108+109+120+128+139)	054	0	0	-
41	Rashodi za radnike (AOP 056+061+062)	055	0	0	-
411	Plaće (AOP 057 do 060)	056	0	0	-
4111	Plaće za redovan rad	057			-
4112	Plaće u naravi	058			-
4113	Plaće za prekovremeni rad	059			-
4114	Plaće za posebne uvjete rada	060			-
412	Ostali rashodi za radnike	061			-
413	Doprinosi na plaće (AOP 063 do 066)	062	0	0	-
4131	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	063			-
4132	Doprinosi za zapošljavanje	064			-

4133	Doprinosi za mirovinsko osiguranje koje plaća poslodavac	065			-
4134	Posebni doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	066			-
42	Materijalni rashodi (AOP 068+072+077+082+087+097+102)	067	0	0	-
421	Naknade troškova radnicima (AOP 069 do 071)	068	0	0	-
4211	Službena putovanja	069			-
4212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	070			-
4213	Stručno usavršavanje radnika	071			-
422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično (AOP 073 do 076)	072	0	0	-
4221	Naknade za obavljanje aktivnosti	073			-
4222	Naknade troškova službenih putovanja	074			-
4223	Naknade ostalih troškova	075			-
4224	Ostale naknade	076			-
423	Naknade volonterima (AOP 078 do 081)	077	0	0	-
4231	Naknade za obavljanje djelatnosti	078			-
4232	Naknade troškova službenih putovanja	079			-
4233	Naknade ostalih troškova	080			-
4234	Ostale naknade	081			-
424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (AOP 083 do 086)	082	0	0	-
4241	Naknade za obavljanje aktivnosti	083			-
4242	Naknade troškova službenih putovanja	084			-
4243	Naknade ostalih troškova	085			-
4244	Ostale naknade	086			-
425	Rashodi za usluge (AOP 088 do 096)	087	0	0	-
4251	Usluge telefona, pošte i prijevoza	088			-
4252	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	089			-
4253	Usluge promidžbe i informiranja	090			-
4254	Komunalne usluge	091			-
4255	Zakupnine i najamnine	092			-
4256	Zdravstvene i veterinarske usluge	093			-
4257	Intelektualne i osobne usluge	094			-
4258	Računalne usluge	095			-
4259	Ostale usluge	096			-
426	Rashodi za materijal i energiju (AOP 098 do 101)	097	0	0	-
4261	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	098			-
4262	Materijal i sirovine	099			-
4263	Energija	100			-
4264	Sitan inventar i auto gume	101			-
429	Ostali nespomenuti materijalni rashodi (AOP 103 do 107)	102	0	0	-
4291	Premije osiguranja	103			-
4292	Reprezentacija	104			-
4293	Članarine	105			-
4294	Kotizacije	106			-
4295	Ostali nespomenuti materijalni rashodi	107			-
43	Rashodi amortizacije	108			-
44	Financijski rashodi (AOP 110+111+115)	109	0	0	-
441	Kamate za izdane vrijednosne papire	110			-
442	Kamate za primljene kredite i zajmove (AOP 112 do 114)	111	0	0	-

4421	Kamate za primljene kredite banaka i ostalih kreditora	112			-
4422	Kamate za primljene robne i ostale zajmove	113			-
4423	Kamate za odobrene, a nerealizirane kredite i zajmove	114			-
443	Ostali financijski rashodi (AOP 116 do 119)	115	0	0	-
4431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	116			-
4432	Negativne tečajne razlike i valutna klauzula	117			-
4433	Zatezne kamate	118			-
4434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	119			-
45	Donacije (AOP 121+125)	120	0	0	-
451	Tekuće donacije (AOP 122 do124)	121	0	0	-
4511	Tekuće donacije	122			-
4512	Stipendije	123			-
4513	Tekuće donacije iz EU sredstava	124			-
452	Kapitalne donacije (AOP 126+127)	125	0	0	-
4521	Kapitalne donacije	126			-
4522	Kapitalne donacije iz EU sredstava	127			-
46	Ostali rashodi (AOP 129+134)	128	0	0	-
461	Kazne, penali i naknade štete (AOP 130 do 133)	129	0	0	-
4611	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	130			-
4612	Penali, ležarine i drugo	131			-
4613	Naknade šteta radnicima	132			-
4614	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta	133			-
462	Ostali nespomenuti rashodi (AOP 135 do 138)	134	0	0	-
4621	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine	135			-
4622	Otpisana potraživanja	136			-
4623	Rashodi za ostala porezna davanja	137			-
4624	Ostali nespomenuti rashodi	138			-
47	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija (AOP 140 do 143)	139	0	0	-
4711	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	140			-
4712	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	141			-
4713	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	142			-
4714	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	143			-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na početku razdoblja	144			-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na kraju razdoblja	145			-
	Povećanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 145-144)	146	0	0	-
	Smanjenje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 144-145)	147	0	0	-
	UKUPNI RASHODI (AOP 054-146 ili 054+147)	148	0	0	-
	VIŠAK PRIHODA (AOP 001-148)	149	0	0	-
	MANJAK PRIHODA (AOP 148-001)	150	0	0	-
5221	Višak prihoda – preneseni	151			-
5222	Manjak prihoda – preneseni	152			-
	Obveze poreza na dobit po obračunu	153			-
	Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 149+151-150-152-153)	154	0	0	-
	Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 150+152-149-151+153)	155	0	0	-

DODATNI PODACI					
11	Stanje novčanih sredstava na početku godine	156			-
11- dugovno	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	157			-
11- potražno	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	158			-
11	Stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja (AOP 156+157-158)	159	0	0	-
	Prosječan broj radnika na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	160			-
	Prosječan broj radnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	161			-
	Broj volontera	162			-
	Broj sati volontiranja	163			-
VRIJEDNOST OSTVARENIH INVESTICIJA U NOVU DUGOTRAJNU IMOVINU		AOP	Ostvarena vrijednost		Indeks (5/4)
			u istom razdoblju prethodne godine	u izvještajnom razdoblju	
051	Građevinski objekti u pripremi	164			-
052	Postrojenja i oprema u pripremi	165			-
053	Prijevozna sredstva u pripremi	166			-
054	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi	167			-
055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	168			-
056	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	169			-
Opis stavke		AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	Indeks (5/4)
	Stanje zaliha	170			-
	Kontrolni zbroj (AOP 160 do 170)	171	0	0	-

Potpis zakonskog zastupnika

Zakonski
zastupnik:

Datum:

Osoba za
kontakt:

Telefon:

Telefax:

Adresa e-
pošte:

Izvor: FINA (2021.) Godišnji financijski izvještaji. <https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obraci> (15. svibnja 2021.)